© PDF: Kamunikat.org 2010 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2010

СВАБОДА

Год заснавання 1902
Выходзіць з 1990
Галоўны рэдактар
Ігар Гермянчук
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец – рэдакцыя
газеты СВАБОДА
Наклад 90.000
Адрас рэдакцыі:
220088, Мінск, вул.Іванаўская, 56
Тэл./факс 2 362 441

Пятніца, 26 верасня 1997 г. № 107 Кошт свабодны

Беларусь не запрашаюць на еўрапейскі форум

Беларусь і Югаславія — дзве дзяржавы, якія не запрошаныя на саміт Савета Еўропы 10-11 кастрычніка ў Францыі.

Удзельнікамі форуму стануць прадстаўнікі кіраўніцтва 40 дзяржаваў-членаў Савета Еўропы і чатырох краін, што маюць статус «спецыяльна запрошаных» (Азербайджан, Арменія, Грузія, Боснія і Герцагавіна), а таксама назіральнікі ад ЗША, Канады, Японіі і Ватыкана. Адказваючы на пытанне, чаму прадстаўнікі Беларусі не будуць запрошаныя на саміт, міністр-дэлегат па еўрапейскіх справах Францыі П'ер Маскавісі паведаміў: *«Францыя як краіна-арганізатар мерапрыемства кіравалася ў гэтым пытанні пазіцыяй Савета Еўропы»*. Ён таксама адзначыў, што развіццё сітуацыі ў Беларусі не дае падстаў для перагляду рашэння аб прыпыненні яе статуса «спецыяльна запрошанай».

Падчас папярэдняга абмеркавання на Камітэце міністраў Савета Еўропы Расія выступала за запрашэнне Беларусі на гэтую важную міжнародную нараду. Аднак, як паказала галасаванне, прадстаўнікі ўсіх астатніх краін выказаліся супраць удзелу беларускай дэлегацыі.

БелаПАН

Лукашэнка не хоча кіраваць «саюзам чатырох»

А Ельцын не хоча гаварыць пра Лукашэнку

Візіт прэзідэнта Лукашэнкі ў Казахстан, які скончыўся ўчора, меў абсалютна рабочы характар: некалькі дакументаў падпісана, некалькі не падпісана. Аднак адна заява Лукашэнкі выклікала пэўны міжнародны рэзананс.

Аляксандр Лукашэнка ў Алма-Аце заявіў, што гатовы скласці з сябе паўнамоцтвы старшыні савета так званага «саюза чатырох» — маецца на ўвазе Мытны саюз Беларусі, Расіі, Казахстана і Кыргызстана. Прычым Лукашэнка прапанаваў заняць пасаду старшыні гэтай «мытнай чацвёркі» прэзідэнту Казахстана Нурсултану Назарбаеву.

Калі ў Маскве журналісты папрасілі Ельцына ацаніць заяву Лукашэнкі, перадае Інтэрфакс, Барыс Ельцын адказаў: *«Не хачу я больш яго ацэньваць. Так і перадайце»*.

Б.П.

Галадоўка за кратамі

Актывістаў «Маладога Фронту» Аляксея Шыдлоўскага і Вадзіма Лабковіча ў сераду так і не выпусцілі на волю з ізалятара ў Стоўбцах.

Хлопцаў ужо амаль месяц трымаюць за кратамі, узбудзіўшы супраць іх крымінальную справу за тое, што яны нібыта распісалі сцены ў Стоўбцах «антыпрэзідэнцкімі» надпісамі.

Між тым шанец на вызваленне хлопцаў у сераду сапраўды быў, лічыць маці Лабковіча Ядзвіга Іосіфаўна, якую следчы В.Папін спецыяльна выклікаў з Мінска, дзе яна пражывае, у Стоўбцы. *«Не выключана, што вы павязеце Вадзіма дадому»*, — на гэтыя словы следчага спасылаецца маці Лабковіча. Аднак у сераду яе напаткала расчараванне — сына не выпусцілі. Маці лічыць, што рашэнне следчага не вызваляць пакуль Вадзіма неяк звязана са з'яўленнем у Стоўбцах «чалавека з Мінска», якога прывезлі на службовай машыне. Ядвіга Лабковіч не ведае прозвішча гэтага чалавека і якую установу ён прадстаўляе, але яна ўпэўненая, што менавіта ягонае з'яўленне ў Стаўбцоўскім РАУС змяніла ранейшыя планы следчага.

Факт, што ў сераду да стаўбцоўскіх міліцыянтаў прыехаў «нехта з Мінска», падцвердзіў і адвакат Аляксея Шыдлоўскага Арсеній Скаруліс. Ён лічыць, што «людзі з Мінска» аказваюць ціск на следства.

Вельмі важную заяву зрабіў адвакату ў сераду Аляксей Шыдлоўскі. Ён сцвярджае, што быў збіты міліцыянтамі, калі яго прывезлі са Стоўбцаў у ізалятар Жодзіна. У сувязі з гэтай заявай адвакат А.Скаруліс звярнуўся ў пракуратуру з просьбай правесці ўсебаковую праверку інцыдэнта. А.Шыдлоўскі, не чакаючы вынікаў праверкі, абвясціў галадоўку. Ён патрабуе, каб яго і Лабковіча выпусцілі з-за кратаў.

Мяркуючы па тым, што следчы В.Папін зноў, ужо на пятніцу, выклікаў у Стоўбцы маці Лабковіча, ён усё ж не выключае магчымасці змены для хлопцаў меры стрымання.

Алесь ПАЎЛОВІЧ

СНІД: медыкі ўжо не кантралююць сітуацыю

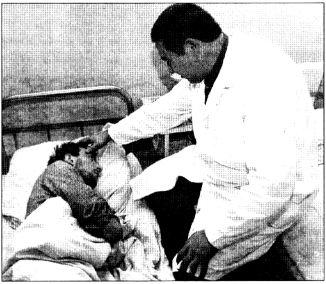

На здымку: хворы на СНІД у Светлагорскай бальніцы.

За тры летнія месяцы ў нашай краіне было выяўлена яшчэ 98 чалавек, хворых на СНІД.

Паводле апошніх дадзеных Рэспубліканскага цэнтра прафілактыкі СНІД, цяпер у Беларусі налічваецца 1.666 ВІЧ-інфіцыраваных. Па шчыльнасці наркаманаў і хворых на СНІД доблесны горад Светлагорск увайшоў у дзесятку сусветных асяродкаў чумы XX стагоддзя. Як лічаць медыкі, гэты горад з 75-тысячным насельніцтвам мае занадта высокі паказчык — ажно 1.119 хворых на СНІД, што складае 67 працэнтаў ад агульнай колькасці па Беларусі. Другое месца трымае Мінск, дзе зарэгістравана 157 хворых (9,4 працэнтаў). У Рэспубліканскім цэнтры сцвярджаюць, што медыкі ўжо не ў стане кантраляваць сітуацыю.

Віталь МЕЛЕЦ

Рызыкоўны эксперымент

Сенсацыйная навіна прыйшла пазаўчора са Злучаных Штатаў — група медыкаў з Чыкага вырашыла заразіць сябе СНІДам з мэтаю даследаванняў

Чыкагскі доктар Джо Зуніга, які рабіў назіранні за носьбітамі вірусу імунадэфіцыту чалавека, заявіў, што гатовы прывіць сабе аслаблены, але жывы вірус.

Джо не адзіны, хто хоча ахвяраваць сваім жыццём дзеля навукі. Міжнародная асацыяцыя дактароў па барацьбе са СНІДам абвясціла, што ўжо набраная група валанцёраў, гатовых прыняць удзел у эксперыменце. Ад людзей, якія жадаюць дапамагчы даследаванням, працягваюць паступаць дзесяткі прапановаў. Валанцёры — гэта, у асноўным, урачы, медыцынскія сёстры, іншыя работнікі службаў аховы здароўя з усяго свету. Пакуль што яны чакаюць дазволу амерыканскага ўрада на правядзенне такога эксперыменту, але заяўляюць, што даследаванні будуць весціся нават без дазволу.

Як сцвярджае Джо Зуніга, ін'екцыі вірусу імунадэфіцыту будуць рабіцца людзям пасля папярэдніх даследаванняў, якія зоймуць каля двух год. Усе ўдзельнікі эксперыменту настроеныя рашуча. *«Штодня каля 8.000 чалавек заражаюцца ВІЧ, так што нашыя захады патрабуюць надзвычайнай асцярожнасці. Але, на жаль, гэта проста неабходна»*, — заявіў Зуніга. Да яго далучыўся Гордан Мары, кіраўнік групы і валанцёр: *«Пакуль мы абмяркоўваем нашыя даследаванні, гінуць мільёны людзей»*.

Неабходныя меры бяспекі вельмі замаруджваюць работу па вывучэнні СНІДу. У апошнія дзесяць гадоў праходзіла, у асноўным, распрацоўка вакцынаў без выкарыстання жывога вірусу — каб не падвяргаць паддоследных небяспецы заражэння ці іншых ускладненняў. Група даследчыкаў з Чыкага лічыць, што найбольш эфектыўныя спосабы абароны ад СНІДу былі знойдзеныя пры даследаваннях на жывёлах — носьбітах жывога вірусу.

Абставіны патрабуюць даследавання СНІДу. Адносна добрыя вынікі дае лячэнне хваробы медыкаментамі, якія могуць прадоўжыць жыццё ўжо хворых людзей. Аднак гэтыя лекі каштуюць вельмі дорага і даступныя далёка не ўсім — толькі 6% хворых могуць дазволіць сабе такое лячэнне. Удзельнікі рызыкоўнага эксперыменту адзначаюць таксама поспехі доктара Рональда Дэзройзэра з Гарвардскай медыцынскай школы. Яму ўдалося стварыць вакцыну, якая абараніла малпаў — носьбітаў віруса, аналагічнага ВІЧ. Менавіта гэтая вакцына павінна выкарыстоўвацца ў новых даследаваннях.

«Мы не збіраемся пачынаць эксперымент ужо зараз. Мы хочам добра падрыхтавацца, каб удзельнікі эксперыменту мелі шанцы на поспех», — адзначыў Зуніга.

Chicago Tribune напісала пра іх: *«Яны вартыя захаплення. Можа быць, гэта і не прынясе поспеху, але такая рашучасць натхняе»*.

Цяпер даследчыкі чакаюць дазволу Нацыянальнага інстытута здароўя і камісіі па харчаванні і медыкаментах. Афіцыяльная адмова не спыніць даследаванні, у гэтым выпадку яны будуць працягвацца за межамі Злучаных Штатаў.

Аляксей ДУНАЕЎСКІ

Без тэрміну даўнасці

Злучаныя Штаты прынялі рашэнне аб дэпартацыі з тэрыторыі краіны 77-гадовага Юозаса Наўяліса, які цяпер пражывае ў Чыкага, а ў гады Другой сусветнай вайны служыў у нацысцкім карным атрадзе на тэрыторыі Беларусі і Літвы.

На рахунку гэтага атрада смерць тысяч габрэяў і людзей іншых нацыянальнасцяў. Суддзя іміграцыйнага суда О.Джон Брахос мае доказы, што Юозас Наўяліс удзельнічаў у карных аперацыях нацыстаў супраць грамадзянскіх асобаў, знаходзячыся ў складзе сумнавядомага 2-га літоўскага батальёна *Schutzmannschaft*.

«2-гі батальён уяўляў сабою мабільны карны атрад, сфарміраваны ў Літве, і праводзіў шматлікія масавыя расстрэлы мужчын, жанчын і дзяцей, савецкіх ваеннапалонных, а таксама асобаў, якіх падазравалі ў прыналежнасці да камуністычнай партыі, і членаў іхніх сем'яў на тэрыторыі Беларусі і Літвы, — гаворыцца ў прэс-рэлізе амерыканскага міністэрства юстыцыі. — *Толькі ў кастрычніку 1941 г. гэты батальён прыняў удзел у пакараннях звыш 10 тысячаў бязвінных грамадзянаў у Беларусі»*.

Падчас слуханняў па справе Наўяліса суд устанавіў, што карны батальён у кастрычніку 1941 г. атрымаў загад накіравацца ў Беларусь са сваёй базы ў Коўне. Абвінаваўцы прадставілі шмат дакументаў ваеннага часу, паказанні ахвяраў, што засталіся жывыя, а таксама былых удзельнікаў карнага батальёна. У паказаннях апошніх ёсць падрабязнасці пра тое, як яны разам з немцамі акружалі вёсцы, сілком выводзілі мясцовых жыхароў у лес і расстрэльвалі. Суд таксама ўстанавіў, што ў цэлым батальён прымаў удзел як меншае ў дзевяці акцыях па ліквідацыі насельніцтва ў Беларусі, у выніку якіх было забіта звыш 19 тысяч чалавек. Міністэрства юстыцыі ЗША будзе дамагацца як мага хутчэйшай высылкі Наўяліса з краіны.

Аддзел спецыяльных расследаванняў пры міністэрстве юстыцыі ЗША быў створаны ў 1979 г. для правядзення следства і ўзбуджэння судовых справаў супраць памагатых нацыстаў, якія жывуць на тэрыторыі Злучаных Штатаў. На сёння 60 чалавек, якія ўдзельнічалі ў карных аперацыях нацыстаў, пазбаўленыя грамадзянства ЗША, а 48 — дэпартаваныя з тэрыторыі ЗША. Аналагічныя расследаванні праводзяцца супраць яшчэ прыкладна 300 чалавек.

USIA

У Слуцку спынілі прыватызацыю

Хаця закон ніхто не адмяняў

У Слуцкім раённым судзе разглядаецца іск дзесяці жыхароў пасёлка Вежы да адміністрацыі саўгаса «Слуцк».

Каля 30 грамадзянаў з гэтай гаспадаркі вырашылі прыватызаваць свае кватэры. Вежаўцы сабралі неабходныя дакументы, але дырэктар саўгаса Васіль Чапоўскі наадрэз адмовіўся аддаць кватэры ў прыватную ўласнасць. Старшыня райвыканкама Зянон Ломаць адказаў: *«Прыватызацыя жылля спыненая ў сувязі з распрацоўкай новага закона»*. У гутарцы з карэспандэнтам СВАБОДЫ З.Ломаць зазначыў, што жыхары пасёлка Вежы *«хочуць выкупіць за рублі кватэры, якія каштуюць мільёны»*. Як сцвярджаюць ісцы, іх жыллё пабудавана да 1991 года, і згодна закона яны маюць права прыватызаваць кватэры па тых цэнах. Сярод «прыватызатараў» ёсць чарнобыльскія перасяленцы, настаўнікі і работнікі саўгаса. Мясцовае кіраўніцтва спадзяецца адцягнуць час і дачакацца новага закона, калі за прыватызацыю жылля ўсім давядзецца плаціць вялікія грошы. Паглядзім, якое рашэнне прыме суд.

Мікола ВАЙТОВІЧ

© PDF: Kamunikat.org 2010
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2010

Мяжа

Дзяржаўная мяжа паміж Беларуссю і Украінай *«будзе абуладкаваная па міжнародных стандартах»*. Такую заяву зрабілі ўдзельнікі ўкраінска-беларускай камісіі па пытаннях дэлімітацыі і дэмаркацыі мяжы, якая завершыла работу ў Брэсце.

Рэформа школы

«Я ведаю, як праводзіць рэформу школы!» — рашуча і катэгарычна заявіў міністр адукацыі В.Стражаў у Гомелі. Нашто ж тады «раіцца з настаўнікамі» на з'ездзе, які пройдзе ў Мінску 3—4 кастрычніка?

Падаткі

У 1998 годзе ўрад плануе адмяніць надзвычайны «чарнобыльскі» падатак. Акрамя таго, мяркуецца зняць акцызы з футравых і скураных вырабаў, шын для легкавікоў, дываноў і дывановых вырабаў.

Валюта

Міністэрства эканомікі і Нацыянальны банк збіраюцца ўтрымаць афіцыйны курс долара да канца гэтага года не вышэй за 30.000 рублёў, ад ў 1998 — да 36.000 беларускіх рублёў за 1 USD. Між тым ужо сёння рынкавы безнаяўны курс долара перавышае гэтую велічыню.

Вадзіцельскія правы вяртаюцца

Міліцыя павінна вярнуць вадзіцельскія правы ўсім, хто накіраваны на пераздачу экзамена па правілах дарожнага руху.

У 1995 г. МУС выдаў загад, у адпаведнасці з якім правы забіраліся ў тых, хто перавысіў хуткасць больш як на 20 км/г, не падпарадкаваўся сігналам светафора, стварыў аварыйную абстаноўку або здзейсніў больш як тры парушэнні на працягу года. Аднак міністэрства юстыцыі і пракуратура прызналі гэты загад супярэчным беларускаму заканадаўству, і МУС прыпыніў яго дзеянне.

Як паведамілі ў рэспубліканскім ДАІ, на наступным тыдні адпаведныя дакументы павінны паступіць ва ўсе раённыя аддзелы міліцыі, і тады яны пачнуць вяртаць вадзіцельскія пасведчанні.

Алесь САДОЎСКІ

По пять мешков в одни руки

В Клецке есть комбикормовый завод, который продает отруби.

Райисполком по этому поводу принял специальное решение: продавать не более пяти мешков в одни руки и только по паспорту. Так власть борется с «дельцами», которые скупают отруби оптом и продают крестьянам в розницу, получая таким образом прибыль. Все другие возможные решения, естественно, лежат за пределами разумения нынешнего районного руководства, и оно выбирает привычную им «совковость».

Замполиты, политруки...

В Наровлянском районе распоряжением райисполкома назначены лица, ответственные за состояние колхозной жизни.

Список открывает предрайсовета И. Сикорский и прочие «первые», а завершают — первый секретарь райкома БПСМ Т. Гриневич, заведующий отделом культуры Ф. Галюк и главный «физкультурник» района В. Хилько.

Культурники, физкультурники и «патриоты» будут следить за своевременным скашиванием сорняков вдоль дорог, трудовой дисциплиной колхозников, закупкой молока у населения и благоустройством их быта. А также вести пропаганду политики правительства и агитацию за избранный ими курс.

Вместо прибыли – убыток

Предприятия, организации и хозяйства Чаусского района за семь месяцев хозяйствования получили 9,1 млрд. рублей убытка. За этот же период прошлого года — 3,7 млрд. рублей прибыли.

Хуже всего обстоят дела в сельском хозяйстве. Производство мяса упало на 14%, молока — на 4,8%, численность крупного рогатого скота сократилась на 9%, в том числе коров — на 12%. Свиней стало меньше на 24% (!), лошадей — на 9%. Одновременно на 13% сократился приплод крупного рогатого скота и на 10% — свиней. С убытками сработали 33 субъекта хозяйствования из 54.

Фронтовое молоко

В некоторых районах падает не только продуктивность животноводства, но и само стадо.

В Ганцевичском районе, например, падеж скота происходит прежде всего по причине высокой заболеваемости коров лейкозом и туберкулезом. Причем, в первую очередь заболевают высокоудойные животные.

Да, животноводство больше не ударный фронт, но скотина гибнет вполне по-ударному. А что говорить о качестве «фронтового» молока?

Контрабандисты и воры

Население Жабинского района (Брестская область), пользуясь близостью к границе и отчаявшись заработать «чэсна», приторговывает контрабандными товарами, завозимыми из Польши.

Но проблема в том, что это стремление людей к выживанию противоречит закону и указаниям президента страны. Поэтому милиция всячески искореняет распространяющееся зло. В итоге только в этом году ей удалось конфисковать у граждан 3.845 литров спиртосодержащих изделий и 3.979 пачек сигарет на сумму 28,3 млн. рублей. Правда, отвлечение милиции на борьбу с торговцами контрабандой обошлось дорого: воры за это же время сумели украсть товаров и ценностей на 80 млн. рублей.

Может, надо выбирать: или контрабандисты — или воры?

Кастусь ГАРБУЗЕВИЧ

Булкі з катлетамі для McDonald's павінны расці на палях Беларусі

Пакуль амерыканская кампанія будуе ў Мінску свае закусачныя, чыноўнікі намагаюцца забяспечыць McDonald's беларускімі таварамі і сыравінай

Калі кампанія *McDonald's* прыйшла на беларускі рынак, акрамя льготаў яна атрымала і абавязковую ўмову — пастунова перайсці на выкарыстанне беларускіх прадуктаў. Прайшоў час, а *McDonald's* працягвае імпартаваць усё неабходнае, нават не робячы спробаў наладзіць кантакты з мясцовымі вытворцамі.

Сітуацыя па-свойму лагічная: беларускія прадукты ў большасці не адпавядаюць амерыканскім стандартам. Аднак выйсце ёсць заўсёды. Прадстаўнікі шэрагу міністэрстваў на сустрэчы з кіраўніцтвам *McDonald's* прапанавалі амерыканцам, каб тыя падзяліліся тэхналогіяй вырошчвання і вырабу неабходнай сыравіны і тавараў і дапамаглі наладзіць мясцовую вытворчасць.

Двухбаковую зацікаўленасць выклікала магчымасць будаўніцтва мясаперапрацоўчага і малочнага камбінатаў. Нашыя спецыялісты выказалі гатоўнасць і вырошчваць адмысловы гатунак бульбы. На думку чыноўнікаў, мы пацягнем нават выпечку «амерыканскіх» булачак. І лісце салаты, якое амерыканцы імпартуюць (!), мы можам пастаўляць уласнымі сіламі. Для гэта толькі трэба, каб беларускія вытворцы дамовіліся з амерыканскімі заказчыкамі.

Урэшце, папяровыя сурвэткі і пластыкавыя кубачкі для рэстаранаў таксама можна рабіць у Беларусі. Фінансаваць вытворчасць будуць як беларускія прадпрыемствы, так і сам *McDonald's*, а часткова — з бюджэту нашай дзяржавы. Вызначаныя нават і тэрміны.

Аднак пакуль рэальна будуюцца толькі новыя рэстараны. На 9 кастрычніка запланаванае адкрыццё чарговага, чацвёртага па ліку рэстарана *McDonald's* у Мінску на Прывакзальнай плошчы. На першым паверсе людзі будуць есці, а яшчэ два *McDonald's* плануе здаць пад офісы.

Гэты рэстаран разлічаны на 175 месцаў і патрабуе 120 пар рук персаналу. Яшчэ адзін рэстаран плануецца адкрыць да канца года каля гасцініцы «Арбіта» (75 месцаў, каля 100 чалавек персанала). У будаўніцтва гэтых двух «комплексаў» амерыканцы ўклалі каля 6 млн. долараў. У тры ранейшыя (на праспекце Скарыны, плошчы Бангалор і праспекце Дзяржынскага) у свой час было інвеставана 8 млн. долараў.

А ўсяго, паводле папярэдніх планаў *McDonald's*, у Беларусі павінна адкрыцца 60 рэстаранаў да 2005 года.

Вераніка СТРОЕВА

MASS MEDIA

Замежных журналістаў паменела

23 верасня закончыўся тэрмін дзеяння акрэдытацыі замежных журналістаў і прадстаўніцтваў СМІ на тэрыторыі Беларусі.

У міністэрстве замежных справаў былі зарэгістраваныя пастаянна 84 і часова — 26 замежных журналістаў. Аднак на сёння МЗС пераакрэдытаваў толькі 27 прадстаўнікоў замежных СМІ.

БелаПАН

У Гомелі абы каму рукі не падаюць

Гомельскі штотыднёвік «Тэлепанарама» правёў апытанне наконт папулярнасці розных тэлеканалаў. Як вынікае, лепшымі каналамі тэлегледачы лічаць: НТВ — 60%, ОРТ — 50%, «Нірэю» (мясцовы тэлеканал) — 20%, БТ — толькі 10%.

Тэлевядучаму В.Пельшу хацелі б паціснуць руку 30%, павітацца з А.Зімоўскім пагадзіліся б толькі 5% апытаных. Сярод расійскіх тэлеперадач найбольш папулярныя «Мая сям'я» і «50х50», сярод перадач БТ — «Відзьма-нявідзьма», а сярод мясцовых перадач адназначна лідзіруюць «Відэа-тайм» і «Шэйпінг плюс».

Палітычна-інфармацыйныя перадачы моладзі не вельмі падабаюцца. У анкетаванні бралі ўдзел пераважна маладыя людзі.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

61 дзень за кратамі

Дзяржаве выгадна, каб Шчукін быў здаровы

У сераду скончыўся судовы працэс, на якім дэпутат ВС, журналіст Валерый Шчукін абвінавачваўся ва ўдзеле ў несанкцыянаваным шэсці, што адбылося 31 ліпеня. Суддзя Таццяна Жулкоўская абвясціла прысуд: штраф 30 мільёнаў рублёў.

Рашэнне суда можна назваць нават гуманным: 30 мільёнаў — мінімальнае пакаранне, якое можна было «ўляпіць» паводле прэзідэнцкага дэкрэта № 5, бо Шчукіна па гэтым самым дэкрэце судзілі ўжо не першы раз.

Нагадаем, што 31 ліпеня адбылася журналісцкая акцыя ў абарону затрыманай групы тэлежурналістаў ОРТ. Каля 40 чалавек прайшлі з закладзенымі за галаву рукамі ад міністэрства замежных справаў паўз КДБ да прэзідэнцкай рэзідэнцыі, скандзіравалі «Свабоду Шарамету!», а ў прэзідэнцкай адміністрацыі пакінулі сваю петыцыю з пратэстам. Тут міліцыя і пачала хапаць журналістаў. Агульны «ўлоў» склаў 15 чалавек, 14 з якіх ужо на наступны дзень атрымалі трох-пяцімільённыя штрафы альбо папярэджанні. Аднак для таго, каб асудзіць карэспандэнта газеты «Товарищ» і дэпутата Вярхоўнага Савета XIII склікання В.Шчукіна, спатрэбілася санкцыя генеральнага пракурора А.Бажэлкі. Санкцыя была атрыманая, аднак некалькі разоў суд адкладваўся з прычыны няяўкі сведак-міліцыянтаў.

Нарэшце сведкі з'явіліся. Начальнік першага гарадскога аддзялення міліцыі У.Бурбат пакаваў, што нібыта В.Шчукін штурхаў міліцыянтаў, перашкаджаў ім выконваць іхнія абавязкі і нават ударыў нагамі па дзвярах міліцэйскага «варанка», пасля чаго яго і затрымалі — адзінага. Астатнія журналісты, маўляў, прыйшлі ў пастарунак самі. З міліцэйскага рапарта, які зачытала суддзя, таксама вынікала, што 55-гадовы Шчукін штурхаў міліцыянтаў і з крыкам «Свабоду Шарамету!» біў нагамі па УАЗіку, пашкодзіўшы пры гэтым бакавыя дзверы. Аднак недарэчнасць сведчанняў не здзівіла суд.

Пасля абвяшчэння прысуду запазычанасць Валерыя Шчукіна беларускай дзяржаве склала 76,5 мільёнаў рублёў — гэта вынік удзелу ў чатырох несанкцыянаваных мерапрыемствах. Выплочваць штрафы Шчукіну няма чым, маёмасці, якую можна было б апісаць, у яго таксама няма. Таму, па ягоных словах, дзяржаве застаецца толькі забіраць штомесяц па 20% ягонай пенсіі. А пенсія капітана другога ранга Шчукіна складае каля 2 мільёнаў рублёў. І каб яму поўнасцю разлічыцца з дзяржавай, спатрэбіцца ніяк не менш за 15 гадоў.

Гэта будзе ў тым выпадку, калі т.Шчукін раптам стане дэкрэтапаслухмяным грамадзянінам і больш не пойдзе ні на якія акцыі пратэсту.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Дзевяць кіламетраў пакут

У Беларусі, бадай, кожны горад мае свае Курапаты — месцы, дзе НКВД расстрэльваў мясцовых інтэлігентаў, заможных сялян і іншых «ворагаў». У Гомелі адно з такіх месцаў знаходзіцца на дзевятым кіламетры Чарнігаўскай шашы.

Менавіта сюды перад вайной вывозілі на расстрэл гомельскіх «ворагаў народа», менавіта тут некалькі гадоў назад былымі палітвязнямі і гарвыканкамам быў усталяваны памятны крыж.

Аднак днямі абласная камісія па забеспячэнні правоў ахвяр палітычных рэпрэсій вырашыла звярнуцца ў Гомельскі гарвыканкам з прапановай усталяваць на гэтым месцы помнік, але ўжо не толькі ахвярам сталінскіх рэпрэсій, а яшчэ і ахвярам нямецкага фашызму. Такі паварот многія былыя палітвязні расцэньваюць як спробу абяліць бальшавізм і гвалт над гісторыяй.

Уладзімір ВАЛЕЎСКІ

© PDF: Kamunikat.org 2010 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2010

Як нас перайначваюць

Беларусь некалі не прайшла шляхам дысідэнцтва, як гэта было ў Расіі, Польшчы ці Чэхіі. Выспельванне нашай дэмакратыі адбывалася на культурніцкай ніве. І гэта было дэсідэнцтвам беларускага кшталту. Не за правы чалавека, асобы — а за права «людзьмі звацца», за права нацы быць сабою змагаліся беларускія дэмакратычныя дзеячы. Беларусі неабходна было даказваць тое, што для любога іншага народа з'яўляецца аксіёмай: наяўнасць свайго гістарычнага шляху, культуры, традыцый. Гэтым займаліся дзеячы нацыянальна-вызвольнага руху канца мінулага — пачатку нашага стагоддзя, тыя ж праблемы стаялі і перад стваральнікамі БНР ды першымі кіраўнікамі ССРБ.

Пайсталыя з нябыту ва ўсёй прывабнасці Траецкае прадмесце і ацалелы Верхні горад у Мінску, шматлікія акадэмічныя выданні па гісторыі, этнаграфіі, мовазнаўству, мастацтве, разнастайныя энцыклапедыі сталіся вынікам гэтай карпатлівай працы. Сярод беларусаў паступова шырыліся веды пра высокі ўзровень нацыянальнай культуры, пра гераічную беларускую мінуўшчыну.

У 80-я гады вырасла новая генерацыя патрыётаў, з якою мусілі лічыцца ўлады. Зрэшты, і ў кіруючых колах адбываліся змены. Заставацца некультурным было соромна. У гэтай сітуацыі беларускасць набывала прыкметы не проста адметнасці, але і шляхетнасці, элітарнасці. Да яе пацягнуліся і партыйны ды савецкі службовец, і рабочы, і селянін, і інтэлігент. Прыклад — істотны рост беларускага школьніцтва ў канцы 80-х — пачатку 90-х гадоў. Хто займаўся беларускай школай, памятае, што запачыненне класаў праходзіла, па-сутнасці, без асаблівай агітацыі, а праз год і зусім без праблем. Аднак пазней у справу ўмяшалася палітыка і беларушчынай пачалі «пужаць дзяцей». Вынік гэтага не прымусіў сябе чакаць.

Сёння на беларускай ніве, якая сталася бескантрольнай (або, скажам дакладней, падкантрольнай толькі кіруючаму рэжыму) адбываюцца працэсы, якія эвалюцыйнымі не назавеш. Беларускасць калі дзе і прабіваецца на людзі, то ў выглядзе нейкага лубка, другагатунковасці. Такое ўражанне, што рэжым настойліва даказвае ўсяму свету, быццам па-беларуску і праўда нічога вартага стварыць немагчыма.

Адна з прычынаў такога гаротнага стану — адсутнасць еднасці не толькі ў асяроддзі т.зв. простага народа, але нават той яго часткі, якая пакліканая быць мозгам нацыі. Можна зразумець, калі мала даследваныя людзі сябе дзеляць па веры на «рускіх» і «палякаў». Але калі, не стварыўшы сваёй дзяржавы, нашыя дэмакратычныя лідэры пачынаюць даводзіць адзін другому сваю асаблівую веліч на палітычным небасхіле; калі партыі і грамадскія рухі, якія, быццам бы маюць адну мэту, пякуць кандыдатаў на выбарах нібы гаспадыня тыя аладкі; калі аднадумцы на словах праз сваю празмерную амбіцыйнасць не могуць раздзяліць назву і ідэалогію адной партыі — толку ў Беларусі не будзе яшчэ доўга. Многія нашы дэмакраты або яшчэ не выраслі з кароткіх палітычных штонікаў, або з-за перабору гадоў проста здзяцінелі. Для Беларусі ж і тое, і другое не на карысць.

І ўсё гэта разам узятае з поспехам карыстаюць індывіды, названыя яшчэ Янкам Купалам «ворагамі беларушчыны».

Якуб МІХАЛЮК,
галоўны бухгалтар, г.Мінск

Шукальнікі скарбаў атакуюць касцёл

Добры дзень, паважаная рэдакцыя. Мяне вельмі непакоіць падзеі, якія разгарнуліся вакол Нясвіжскага Фарнага касцёлу. Я працую экскурсаводам і даволі часта бываю ў Нясвіжы. Практычна ніколі праблем з наведваннем касцёла не ўзнікала і не ўзнікае — дзверы храма заўсёды адчыненыя. І той, хто хоча дакрануцца да старажытнай беларускай культуры і гісторыі, можа без перашкод завітаць сюды. Нават падчас службы вернікі вельмі цярпліва і гасцінна ставяцца да шматлікіх наведвальнікаў, хаця, на маю думку, не так ужо і ўтульна праводзіць набажэнствы, калі пастаянна нехта выходзіць, заходзіць, снуйдаецца.

Што казаць, касцёл захаваўся ў выдатным стане. І я ўпэўнена: захаваўся ён толькі таму, што належаў вернікам. Узгадаць хаця б той факт, калі ў суровы і складаны час Другой сусветнай вайны намаганнямі тагачаснага ксяндза Каласоўскага і вернікаў былі сабраныя прадукты (адарваныя ад сябе і сваіх дзяцей у тыя галодныя часы), а таксама грошы, нанятыя спецыялісты, якія за тры месяцы аднавілі пашкоджаныя снарадам месца. Дзякуючы самаахвярным дзеянням парафіянаў касцёл выжыў, не былі пашкоджаныя цудоўныя старажытныя фрэскі. Дарэчы, па словах нашых дзяржаўных спецыялістаў, та-кія работы ім спатрэбілася б 5—6 гадоў.

Паглядзіце, колькі цэркваў, касцёлаў, палацаў, замкаў і іншых помнікаў належаць дзяржаве — процьма. І на многіх з іх нават пачэплена (хутчэй за ўсё, як нейкая насмешка) шыльда «Помнік гісторыі і культуры. Ахоўваецца дзяржавай». І колькі ж гэтых помнікаў маюць стан, які хаця б аддалена нагадваў стан захаванасці Нясвіжскага Фарнага касцёлу? Лічаныя адзінкі. Усе астатнія ў лепшым выпадку аддадзена пад склады збожжа ці нават філіі заводаў. У Гальшанах дзяржава ў сваім парыве-памкненні «захаваць» старажытны замак дайшла да таго, што размясціла там свінарнік. Так што клопат дзяржавы нам добра вядомы. І калі адзін «малады перспектыўны палітык» раптам вельмі пранікся болем за стан нашай гісторыка-культурный спадчыны, дык няхай грошы са спецрахунка Івана Іванавіча накіруе на аднаўленне хаця б таго ж Гальшанскага замка. Ды і ў Мірскім замку працяглы час рэстаўрацыйныя работы вяліся за сродкі ЮНЕСКА. Можна падкінуць і туды. А вось абяцаць, што пасля перадачы Нясвіжскага Фарнага касцёла дзяржаве на яго патрэбы будзе выдзелена даволі значная сума грошай (быццам бы 100.000$), проста не сальдна. Бачым, як на іншыя больш старажытныя помнікі «шчодра» выдзяляецца дапамога.

Дый не будзе нічога выдзелена. Усё гэта пустыя абяцанкі, разлічаныя на тое, каб наіўныя парафіяне перадалі касцёл дзяржаве (у імперыю Ціцянкова?). Але вернікі не настолькі наіўныя, каб пайсці на гэткі крок. І тады ў ход ідуць іншыя метады: спрабуюць дыскрэдытаваць ксяндза, выкарыстоўваючы непрыкрытую хлусню. Маўляў, ксёндз Акалатовіч цішком выносіць і прадае за мяжу старажытныя карціны, абразы, радзівілаўскія саркафагі з пахавальні. Такія опусы і фальшыўкі друкуе дзяржаўная прэса.

Напрыклад, газета «Рэспубліка» (№ 179 ад 22 жніўня 1997 г.) апублікавала артыкул з «убойным» загалоўкам: «Если саркофаги исчезают, значит это кому-то надо?»

Журналіст піша: *«Мне пришлось беседовать с теми, кто непосредственно осматривал усыпальницу. Заключение, которое давали очевидцы, было одно: «Условия, в которых хранятся саркофаги, крайне ужасные. Есть такие, что полностью разрушены, из прогнивших мест торчат ошметки некогда, видимо, дорогой одежды, в которую во время погребения был облачен покойник»*. Няўжо так цяжка было тавырышу журналісту самому наведаць касцёл і агледзець пахавальню Радзівілаў. Тым больш, што зрабіць гэта абсалютна нескладана. Ксёндз і ў пахавальню правядзе, і пакажа, і раскажа. У пачатку верасня я сама там была і магу засведчыць, што было б жаданне, трапіць у пахавальню можна без праблем. Але карэспандэнт, не ўдасужыўшыся зірнуць на ўласныя вочы, а піша са словаў нейкіх таямнічых «очевидцев». Цытую далей: *«Помещение отсырело из-за того, что периодически подтапливается грунтовыми и дождевыми водами. Отдельные саркофаги истлели и разрушились, некоторые наружные окна разбиты»*. Я думаю, каб убачыць «некоторые наружные окна», якія «разбиты», няма нават неабходнасці дамаўляцца з ксяндзом і спускацца ў крыпту, проста варта прайсціся вакол касцёла. Але аўтар таго артыкула, пэўна, ні разу там і не быў. Між тым, гады два таму (ужо пры кс.Акалатовічу) у пахавальні былі пастаўлены не толькі новыя рамы і шыбы, але і вокны яшчэ дадаткова былі ўмацаваны металічнымі кратамі. Падчас сваіх шматлікіх экскурсій я бачыла, як гэта ўсё рабілася.

І яшчэ крыху пра грунтовыя і дажджавыя воды. Яны перыядычна падтапліваюць касцёл, дзякуючы гаспадарчай дзейнасці аднаго (дзяржаўнага, між іншым) прадпрыемства ў Альбе. Але гэтым таварыш Жучко не цікавіўся. Ці можа тут ксёндз таксама прыклаў сваю руку?

Навошта раптам так прыспешыла нацыяналізаваць касцёл? Рэч у тым, то ўся тэрыторыя, якая прылягае да дзяржаўных помнікаў Нясвіжа, ужо перакаланая шукальнікамі скарбаў, якія працуюць пад патранажам прэзідэнцкай адміністрацыі. Таварышы перарылі ўсё, што магчыма, прытым парушаючы элементарныя правілы бяспекі, што прывяло да гібелі двух мясцовых школьнікаў (праваліліся і задыхнуліся ў раскопе). Многа каштоўных рэчаў было знойдзена (а куды яны падзеліся — невядома), але галоўнае так і не знайшлі: 12 залатых апосталаў у рост чалавека. Неперакапаным застаўся толькі касцёл ды тэрыторыя вакол яго. Але пачытайце кнігі, дарагія шукальнікі скарбаў, азнаёмцеся з паданнямі і легендамі старажытнага Нясвіжа — ніякіх залатых апосталаў не было (яны хутчэй за ўсё былі толькі пазалочаныя).

Я чалавек праваслаўны, ніякага дачынення да Нясвіжскай парафіі не маю, але мяне абураюць тыя дзеянні, якія вядуцца супраць парафіянаў і іхняга пастыра. Гэтыя дзеянні накіраваны не толькі супраць парафіянаў, а і ў большай ступені супраць нашай беларускай культуры, нашай спадчыны.

Пакіньце касцёл і вернікаў у спакоі. Бо, як кажа беларуская прымаўка, ад лішняй сыці бяда можа быць.

Ірына КОВАЛЬ,
г.Мінск

Путешествие во времени, или Как я ездил к теще на блины

Судя по сообщениям официальной прессы и репортажам БТ, началась очередная пропагандистская кампания — по борьбе с убогостью провинциальных магазинов. Дескать, президент хочет, чтобы и в столице, и в райцентре, и на селе всем всего хватало: приходи — и покупай. Но чудес не бывает. А любая поездка в провинцию — это как путешествие во времени на добрый десяток лет назад.

Решил я навестить тещу. Собрался, купил билет и в назначенное время (обращаю внимание, что это было 1 сентября 1997 года) пришел на автовокзал «Восточный» в Минске, чтобы отправиться к теще. Я и не предполагал, что, проехав примерно триста километров на восток, я окажусь в совершенно иной эпохе.

Теща моя живет в городе Мстиславле. Это уютный, зеленый город, стоящий не так уж и далеко от границы с Россией. Жители города — милые, добрые люди с обаятельным провинциальным добродушием и бесхитростностью. Сам городок хоть и небольшой, но с огромным историческим наследием — город был основан еще в 1135 году князем Мстиславом. Выйдя из автобуса, я окунулся в седую глубину веков; мое воображение рисовало князя Мстислава со своей свитой... Можно было бы так и продолжать повествование об этом городе, он того заслуживает, но я сейчас не об этом, а о вещах более прозаических.

Так вот, вышел я из автобуса того же числа и того же года, только семь часов спустя, которые требуются для преодоления трехсот километров, разделяющих Минск и Мстиславль, что и подтвердили мои наручные часы, равно как и электронные часы, светившие из-под козырька парадного подъезда горсовета. Казалось бы, не произошло ничего сверхъестественного, пока я не решил зайти в один из местных магазинов присмотреть теще какой-нибудь подарок (в Минске не успел купить). И тут мне открылась до боли знакомая, но уже начинающая забываться картина: на фоне полупустых прилавков скучающее лицо продавца. Мне показалось, что я перенесся во времени на лет пятнадцать назад. Что это — происки инопланетян? Заходит себе покупатель, ничего не подозревая, а тут бац — переносится на десять-пятнадцать лет назад. Или, может, сами горожане решили сделать один из магазинов музеем, в назидание потомкам водить туда на экскурсии школьников, показывать пустые полки: вот, мол, как мы жили в застойные времена развитого социализма. Я решил зайти в другой магазин, но увидел ту же картину: пустые полки, на которых кое-где кучкуется какой-то товар. Единичные покупатели, изредка заходившие в магазин, вяло окинув взглядом прилавок, безнадежно спрашивали продавца о каком-нибудь товаре, но, получив отрицательный ответ, уходили. Обойдя несколько магазинов и ничего не купив, уже из любопытства решил посетить продовольственные магазины — может, хоть с продуктами здесь в порядке. Но увы, меня ожидало не меньшее разочарование.

Город является центром района, собственных промышленных предприятий здесь нет, но есть предприятия по переработке сельскохозяйственной продукции. Однако никакого разнообразия продовольственных товаров в магазинах я не заметил. Когда я спросил у тещи, почему так пусто в магазинах, она, пожав плечами, ответила: «Ты знаешь, если бы их совсем закрыли, мы бы, наверное, и не заметили. С нашей пенсией особо и не находишься по магазинам, живем в основном с огорода, благо земля еще родит, а пенсии на хлеб да на молоко хватает. Правда, приносят ее исправно — день в день, спасибо нашему президенту».

Погостив с недельку у тещи, я возвращался домой в суетливую, пока еще достаточно обильную столицу. В Мстиславль я ехал на «Икарусе», а обратно вез меня старенький, видавший виды ЛАЗ с ободранными перилами сиденьев и грязными потеками на окнах, но с вымпелами и флажками в кабине водителя.

И меня не покидала мысль, что наше государство, как и этот старый, грязный, но украшенный мишурой автобус, кого-то пугая, а кого-то привлекая своей показной праздничностью, кряхтя и задыхаясь на подъемах, все дальше и дальше возвращает нас в наше «светлое прошлое». Еще пару лет назад мстиславские, да и другие провинциальные магазины мало чем отличались от столичных, но теперь они превратились в памятники застойных времен. Может быть, это разумная политика нашего правительства, решившего: раз у людей нет денег, так и не стоит их раздражать товарами? А может, не все так хорошо с экономикой, как уверяет президент? Во всяком случае, эта поездка оставила ощущение, что история Беларуси развивается не по спирали, как история других стран, а по кругу, причем против часовой стрелки, вопреки ходу времени.

О.М.КАСПЕРОВИЧ,
г.Минск

КАК ПРЕВРАТИТЬ ПЕРСОНАЛЬНЫЙ КОМПЬЮТЕР В ИСТОЧНИК НАСЛАЖДЕНИЯ?
или
Как сделать свое рабочее место компактным, комфортным и удобным

В наше время уже никто из серьезных людей не может обойтись без хорошего компьютера. И в офисе, и дома — везде «ящик» становится незаменимым подспорьем во многих делах.

Но вот беда: не чувствуете ли Вы, проработав за экраном пару часов, что Ваши руки начинают ныть из-за неудобно расположенной клавиатуры, а глаза слезятся от того, что Вы их скосили вниз или вбок на монитор?

Не пора ли избавиться от лишних неудобств и внести частицу комфорта в повседневную обыденность? Признайтесь, где у Вас установлен PC? На составленных ящиках? На журнальном столике? На обычном письменном столе, с которого теперь вся документация из-за недостатка места слетает на пол? А на чем приходится сидеть? На обычном стуле «из гарнитура мадам Петуховой», без удобной регулирующейся спинки и подлокотников? Нет, так не годится — приобщите себя и своих сотрудников, а если Вы трудитесь дома, то и родственников, к цивилизованному образу работы! Тем более, что в Минске существует фирма «Фоловер», предлагающая самый широкий спектр компьютерной мебели по весьма умеренным ценам (модели от 86 до 240$ по курсу). Это самые разнообразные столы, тумбы, стулья, кресла — словом, все, с помощью чего Вы почувствуете себя человеком на своем рабочем месте.

На поверхности компьютерного стола, который значительно компактнее обычного письменного, устанавливается монитор и принтер. Чуть ниже — точно на уровне рук — клавиатура. Системный блок находится в нижней части сбоку — Вам будет удобно одним движением включать компьютер, вставлять дискеты... Кроме того, останется место для дополнительного оборудования. С перемещением компьютера тоже не возникнет проблем: с помощью фиксируемых колесиков Ваши работники смогут легко и свободно катать его туда-сюда по мере надобности.

Современный дизайн и цветовая гамма мебели, предлагаемая фирмой «Фоловер» (черные, серые, «под дуб»), как нельзя лучше помогут ей вписаться в интерьер Вашего помещения. Оно приобретет оттенок индивидуальности, вызовет положительную реакцию клиентов.

Контактные телефоны фирмы «Фоловер»:
(017) 234-12-10, 253-19-34.
Семен Марков РИА «АПАШ»

КОШТЫ РЭКЛАМНАЙ ПЛОШЧЫ ў газеце **СВАБОДА:**
у рэкламным блоку — **39000** руб./см²
на асобнай паласе — **47000** руб./см²
у тэлевізійнай праграме — **52000** руб./см²
на першай паласе — **130000** руб./см²
Даведкі па тэл. 236-24-41

© PDF: Kamunikat.org 2010 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2010

Взгляд с Запада

Спецслужбы Беларуси

В журнале *Österreichische Militärische Zeitschrift* («Австрийский Военный Журнал») помещена статья о белорусских специальных службах и службах безопасности.

В последние годы, говорится в статье, в Беларуси значительно увеличилось количество специальных служб. Так, в 1991 г. в составе белорусского КГБ был создан отдел охраны. В нем работали восемь сотрудников, в обязанности которых входили охрана лиц высшего эшелона власти и прием зарубежных делегаций. После избрания в 1994 г. А.Лукашенко президентом страны отдел охраны президента был выведен из состава КГБ. В январе 1995 г. сначала была создана Служба охраны при президенте Беларуси, а затем Служба безопасности президента (СБП). Данная служба является самостоятельным подразделением, подчиненным лично президенту А.Лукашенко, и насчитывает (при тенденции к увеличению) около 250 сотрудников. Она является самой преданной А.Лукашенко службой и наряду с его охраной может выполнять другие задачи. Например, у автора статьи нет никаких сомнений в том, что сотрудники СБП в апреле 1995 г. принимали участие в избиении оппозиционно настроеных депутатов в здании Верховного Совета.

Как отмечается в статье, деятельность СБП постоянно сопровождается скандалами, поэтому в течение двух лет существования сменились три ее руководителя. До сих пор отсутствует правовая основа данной спецслужбы; в частности, она скрыто финансируется из специального фонда президента.

В статье сообщается, что отряд милиции особого назначения (ОМОН) первоначально был сформирован только в Минске. В настоящее время подразделения ОМОН имеются во всех областных центрах и крупных городах страны. Минский ОМОН в марте и апреле 1996 г. принимал участие в силовых акциях против оппозиционно настроенных демонстрантов.

Далее автор статьи омечает, что специальное подразделение «Алмаз» Министерства внутренних дел было создано в январе 1991 г. как своего рода специальное антитеррористическое подразделение с некоторыми функциями секретной работы в тюрьмах. Осенью 1994 г. «Алмаз» был преобразован в подразделение по борьбе с терроризмом, освобождению заложников и аресту преступных группировок.

Специальное подразделение КГБ «Альфа» передало в состав СБП большое число своих сотрудников. В настоящее время «Альфа» укомплектована личным составом только на 70%. Главной задачей этого специального подразделения, как и прежде, является борьба с терроризмом; однако оно может быть использовано также в акциях, подобных тем, которые, как упомянуто выше, были проведены, например, в апреле 1995 г. Автор статьи не исключает возможности повторения подобных акций, так как председатель КГБ в 1996 г. был лишен права самостоятельно планировать и осуществлять операции с участием подразделения «Альфа». Указанные функции являются прерогативой секретаря Совета безопасности, которым является лично преданный А.Лукашенко В.Шейман.

Как сообщается в статье, дислоцированная в населенном пункте Марьина Горка армейская бригада специального назначения еще в советское время являлась элитным подразделением. Известно, что А.Лукашенко уделяет большое внимание этой бригаде и регулярно ее посещает. Именно из офицеров этого специального подразделения пополняется личный состав СБП. Предполагается, что данная бригада может использоваться в критических ситуациях только по личному указанию А.Лукашенко.

Руководство МВД имеет в своем распоряжении специальное подразделение внутренних войск, которое дислоцировано в населенном пункте Уручье. В отличие от подразделений «Алмаз» и ОМОН, оно укомплектовано военнослужащими действительной службы. Предполагается, что это подразделение использовалось также в акциях против депутатов Верховного Совета, а также против оппозиционных демонстраций в апреле 1996 г. в Минске.

В 1993 г. в составе пограничных войск Беларуси была создана Отдельная служба активных мероприятий (ОСАМ) для борьбы с нелегальной миграцией, торговлей наркотиками и организованной преступностью, а также для обеспечения безопасности самих военнослужащих пограничных войск. Между тем, как считает автор статьи, сфера деятельности ОСАМ расширилась настолько, что она уже почти не отличается от задач, выполняемых КГБ. При этом акценты деятельности ОСАМ несколько сместились. Основной упор в ее деятельности делается не столько на охрану государственной границы, сколько на раскрытие сомнительных и компрометирующих контактов офицеров пограничных войск с криминальными структурами. Тем же самым занимаются и отделы военной контрразведки пограничных войск.

По мнению автора статьи, одной из самых секретных и привилегированных подразделений Беларуси является служба «Пантера», дислоцированная также в населенном пункте Уручье и подчиненная лично министру внутренних дел. Как сообщается, в ней служат только женщины — бывшие спортсменки. На эту службу возлагается выполнение самых ответственных и сложных задач.

Österreichische Militärische Zeitschrift. № 6, 1996 г.

P.S. Цифры, приведенные в данной статье, относятся к началу 1996 г. С тех пор штат белорусских спецслужб, по нашим сведениям, значительно увеличился (прежде всего — службы безопасности президента).

Дутая статистика – это не лекарство, это наркотик

Станислав БОГДАНКЕВИЧ
председатель Объединенной гражданской партии, профессор

Белорусское телевидение и государственная пресса поют оды экономическому курсу президента Лукашенко: валовой внутренний продукт (ВВП) растет, надои увеличиваются, доходы растут, жизнь наша с вами улучшается день ото дня. Приятно слышать красивые слова! Однако в них нет главного. Правды!

А правда заключается в том, что из-за нищенской зарплаты и пенсий многим семьям не за что купить продукты питания и одежду, игрушки и книги детям, нечем оплатить лечение. Белорусский гражданин вынужден проводить свои отпуска не на курортах, а «отдыхать» на четырех-пяти политых потом сотках.

Правда состоит в том, что авторитарная экономическая политика Лукашенко-Прокоповича дорого обходится народу Беларуси. Кому, кроме придворных певцов мифических успехов, нужен принудительный, из-под президентской палки, рост ВВП, если он не ведет к реальному росту заработной платы рабочего и повышению доходности, то есть сбережениям, накоплениям, инвестициям.

Правда состоит в том, что в результате «роста» в первом полугодии этого года реальная зарплата (в пересчете на доллары) снизилась на 9,7%. Что 80% рабочих имеют зарплату ниже прожиточного минимума. Что остатки рублевых вкладов населения и предприятий обесценились на 27%, а остатки вкладов в долларах сократились в абсолютном выражении. Что средняя зарплата минчанина, живущего при отсутствии реформ, в 2,5 раза ниже зарплаты москвича, где реформирование экономики заканчивается.

Правда состоит и в том, что у нас, «под жестким контролем президента», цены выросли в 1,5 раза, в то время как в России, где цены определяются рынком, лишь на 8,4%. Что в стране «рыночного социализма» за период с 1990 года цены увеличились более чем в 50 тысяч раз, в то время как цены на энергоносители, закупаемые за рубежом, выросли лишь в 10 раз. Что торговый дефицит, то есть разница между проданными за рубеж и завезенными из-за рубежа товарами, превысил 919 млн. долларов, или 18,3% от ВВП, что представляет собой экономический коллапс. Что растет внешний долг. Что валютные резервы «проедены». Что остатки на складах принудительно произведенной, но не проданной готовой продукции превысили 15 трлн. рублей. Что страна находится в экономической полуизоляции, иностранных инвестиций нет, собственные капиталы «уплывают» за рубеж, а износ оборудования превысил 80%. Что реальный дефицит бюджета, с учетом затрат, оплаченных безвозвратными «кредитами» банков, превысил 5% от ВВП.

Причины кризиса следует искать внутри страны. Именно наша невежественная власть повинна в существующем положении. Пока в кабинетах власти будут восседать непрофессионалы и демагоги, пока мы будем оставаться безразличными к своей собственной судьбе — у нас нет шансов на лучшую жизнь.

Сегодня для Беларуси движение вперед означает полный отказ от устаревшей идеологии и практики и осознанный выбор либерально-демократической модели развития страны, предполагающей создание социальной рыночной экономики, то есть свободной конкурентной экономики с гарантиями социальной защиты пенсионеров, инвалидов, многодетных семей, а также временно безработных людей.

Беларусь, являясь достаточно индустриальной страной, располагает исключительным потенциалом для процветания: высокообразованным населением, дисциплинированной рабочей силой, выгодным территориальным расположением (близостью не только к традиционному российскому, но и к богатому европейскому рынку). При восстановлении демократии и энергичном проведении неизбежных рыночных преобразований, при привлечении к управлению страной настоящих профессионалов-реформаторов достаточно двух лет для закладки основ эффективной рыночной экономики, восстановления на здоровой основе экономического роста и улучшения уровня жизни людей.

Питер Берн побывал в Минске. Нелегально

Директора Белорусского фонда Сороса Питера Берна полгода тому власти депортировали из Республики Беларусь — как «нежелательного элемента». Но недавно он побывал в белорусской столице. Об этой поездке мы говорили с господином Берном в Будапеште, где находится штаб-квартира соросовского «Института открытого общества».

— Каким образом Вы решились на это рискованное предприятие?

— Я не думаю, что был какой-то особый риск. Я приехал по личным делам в Москву. И вдруг так сильно потянуло в Минск! Я люблю этот город. И вообще неравнодушен к Беларуси... Вот и подумал: а почему бы не съездить? Ну и взял билет на поезд. Проверок-то по дороге никаких.

— Но вы как-то маскировались? Черные очки... Наклеенные усы...

— И не подумал! Откровенно говоря, мне даже хотелось, чтобы меня узнавали на улицах.

— И узнавали?

— Я прогулялся по проспекту Скорины от площади Независимости до Академии наук. Несколько человек узнали меня. Я видел, что они изумлены. Некоторые (видимо, боясь повредить мне) не решились подойти, только кивнули. Но были и такие, что подходили, пожимали руку и очень дружелюбно расспрашивали... Минчане — прекрасные люди.

— А когда шли мимо здания КГБ, сердце не ёкало?

— Ну какой ко мне может быть интерес со стороны кагебистов? Я ведь границу не переходил. Визовый режим нарушил? Так я вечером того же дня и уехал: у меня и обратный билет сразу был. Ну и все-таки я для Беларуси человек не чужой, кое-что здесь сделал полезного...

— Полезного? А вот президент Лукашенко в одном из недавних интервью выразился в том смысле, что хорошо, мол, что мы прикрыли у себя

эту лавочку, Фонд Сороса, который поддерживал силы, враждебные белорусским властям.

— Всем известно, что президент Лукашенко человек эмоциональный, горячий... Я уверен, что он очень скоро изменит свою позицию и при его активной поддержке Фонд Сороса возобновит свою деятельность в Беларуси.

— Вы серьезно?

— Абсолютно серьезно. Ну нельзя же все время находится на положении какого-то прокаженного, в состоянии европейской и мировой изоляции. Тем более такому государству, как Беларусь, — занимающему в Европе особое место моста между Западом и Востоком. Россия сегодня, как известно, настроена на самые широкие и глубокие контакты с Западом. И вот на пути этих контактов возникла своего рода затычка, пробка. Так долго продолжаться не может.

— Полагаете, что вскоре пробка со свистом вылетит?

— Полагаю. И надеюсь, что этому процессу будет содействовать господин Лукашенко. Он ведь человек неглупый. Просто излишняя эмоциональность иногда вызывает помутнение рассудка. Но я надеюсь, что ваш президент сумеет обуздать свои эмоции и трезво оценит ситуацию.

— Следовательно, вы лично на Лукашенко не в обиде?

— Что моя обида в сравнении с обидой, с потерями тех, кого он лишил поддержки Фонда Сороса? Белорусских ученых, студентов, учителей, врачей, инвалидов, больных детей, наконец, людей, проявивших свой талант в искусстве... Мы многим помогали, и люди были благодарны нам.

— Вернемся к вашей минской прогулке. Когда вы подошли к кинотеатру «Октябрь» и осталось совсем немного, чтобы свернуть на улицу Богдана Хмельницкого и оказаться у того корпуса Политехнического института, в котором находился Белорусский фонд Сороса, сердце не защемило?

— Защемило. Сегодня мне кажется, что я даже прослезился. А как же иначе? Я ведь прожил в Минске длительное время и полюбил и этот город и Беларусь. Я, можно сказать, заболел историей этой страны, такой сложной, такой действительно многострадальной. У меня немало настоящих друзей в Беларуси. И еще я очень люблю белорусскую природу.

— Почему вы не решились зайти в свою «контору»? Она ведь тогда еще не была окончательно закрыта.

— Такой поступок мог бы навлечь неприятности на моих друзей, коллег по фонду, его сотрудников. Я с самого начала решил, что не сделаю этого.

— Вы приехали в Минск один?

— Со мной была московская приятельница, прекрасная юная дама.

— Она, видимо, переживала за вас?

— Она впервые была в Минске, и ей очень понравился город. Настолько, что она забыла о своих переживаниях.

— Ну а вы обнаружили что-нибудь новое для себя в центре Минска?

— Конечно! Город похорошел, стал наряднее, еще чище, чем был. Хотя он всегда славился своей чистотой. Совершенно преобразилась Центральная площадь, когда с нее убрали этот уродливый бетонный забор, положили новую плитку... Ну и никак нельзя не обратить внимания на рекламу российских банков и промышленно-финансовых компаний. Чувствуется, что российский капитал набирает в Беларуси силу.

— В начале октября в Москве будет отмечаться десятилетие деятельности Фонда Сороса в России. Вероятно, Джордж Сорос посетит российскую столицу?

— Эта дата будет действительно отмечена. У Сороса состоятся встречи с высшим руководством России, в том числе с президентом Ельциным. Безусловно, будут и встречи с российской общественностью, с учеными, российскими интеллектуалами. Деятельность фонда приобретет новые импульсы и формы.

— Беларусь, увы, остается в стороне от этих процессов...

— Идея открытого общества, основная идея соросовского фонда, близка белорусам. И это вселяет надежду на наше новое сотрудничество.

— С каким чувством вы покидали Минск?

— С надеждой на новую и добрую встречу.

Беседовал
Алесь МАЕВСКИЙ

© PDF: Kamunikat.org 2010 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2010

СВАБОДА
26 верасня 1997 г., № 107

Коррумпированный, но компетентный

Юрий Лужков — возможный мэр Всея Руси

С неизменной кепкой, натянутой на лысую, как бильярдный шар, голову, бульдожьим лицом и круглым, словно мяч, телом Юрий Лужков не может похвастаться статной осанкой, но он сразу впечатляет своей силой и энергий.

«Это настоящий турбодвигатель», — говорят о нем в его окружениии. За день он успевает перерезать огромное количество красных ленточек, провести несколько собраний, заседаний, правлений смешанных обществ и пронестись вихрем по новым стройкам, везде устраивая шумные разносы начальству и проявляя трогательную заботу о рабочих. Он не любит пустой болтовни, не курит и не пьет. Иногда по вечерам он объезжает московские казино и стриптизы, «чтобы почувствовать пульс города». В свои шестьдесят лет зимой он, как простой русский мужик, купается в проруби, собственноручно вырубленной во льду замерзшей реки, а летом играет в футбол, предпочитая его спорту «новых русских» — теннису.

Примерка короны

Несмотря на всю простоту его внешности и поступков, многие в России считают, что Юрий Михайлович, неоспоримый мэр Москвы, станет в 2000 г. мэром свея Руси, сменив на этом посту Бориса Ельцина, заканчивающего свой второй и, видимо, последний президентский срок. Несмотря на напускную скромность и неустанные опровержения подозрений в притязаниях на высший российский пост, Юрий Лужков, правящий Москвой с 1992 г., уже сейчас потихоньку примеряет царскую корону. Последнее время он все чаще и чаще требует, чтобы перед ним расстилали красный ковер. У него есть «своя» парфюмерия с простым и понятным всем названием «Мэр», красная упаковка которой символизирует цвет кремлевской стены. У него есть свой телевизионный канал «ТВ-Центр», который в скором времени будет вести передачи на всю Россию. Он написал свою книгу — автобиографию, по которой уже собираются снять фильм. Во время грандиозных торжеств, прошедших в Москве в начале сентября по случаю 850-летия «первопрестольной», вся Россия и весь мир смогли присутствовать на «коронации царя московского» Юрия Лужкова, безраздельно властвующего в своем наново покрашенном, покрытом свежим асфальтом городе, в очередной раз очищенном от проституток, бомжей, «чурок» с Кавказа, залитом тысячами огней и украшенном новым собором.

Александр Лебедь, главный претендент на президентский пост, считает Юрия Лужкова своим единственным соперником и ни секунды не сомневается, что Лужков обязательно выставит свою кандидатуру. У московского мэра достаточно козырных тузов: огромная популярность, широко разрекламированные организаторские способности и поддержка многих средств массовой информации. Правда, для победы ему предстоит решить одну довольно сложную задачу — поднять престиж столицы в российской глубинке, где почти все считают, что Москва жирует за счет остальной России.

С этой целью Юрий Лужков создает свои структуры в регионах и предпринимает ряд популистских шагов: выделяет средства для жертв землетрясения на Сахалине, строит жилье для российских военных в Крыму, возводит мемориал жертвам сталинских репрессий в Осетии, восстанавливает разрушенную чеченскими боевиками больницу в Буденновске. Он развивает бурную деятельность в Совете федерации и в Думе, заключает прямые договоры с российскими регионами. Он оказывает политическую и финансовую поддержку ряду кандидатов в губернаторы — этим местным князькам, которые в нужный момент должны помочь.

Юрий Лужков, правящий Москвой с 1992 г., уже сейчас потихоньку примеряет всероссийскую корону

Мэрия и мафия

Соединенны Штаты, вкладывающие огромные средства в развитие Москвы, сильно обеспокоены методами контроля за поступающими в столицу капиталами. Стоило американцам вывести из состава смешанного общества «Отель Рэдиссон Славянская» доверенное лицо Лужкова Умара Джабраилова, как буквально через три недели наемный убийца изрешетил из «калашникова» претендующего на право управления гостиницей американского бизнесмена Пола Татума. Проведенное расследование (а как же иначе?) не дало никаких результатов. Юрий Таринов, пресс-секретарь ГУВД Москвы, так охарактеризовал случившееся: «Он просто забыл, что здесь Москва, и попытался действовать так, как он действовал бы в Штатах или в любой другой цивилизованной стране мира».

Среди доверенных лиц мэра Москвы значится также его «советник по вопросам культуры» Иосиф Кобзон, советский эстрадный певец и одноверменно предполагаемый крестный отец российской мафии. США отказывают ему в выдаче въездной визы, так как у ФБР имеется информация о его связях с мафией.

Мэр поддерживает прекрасные отношения с проживающей в столице чеченской диаспорой, одинаково ловкий как в вопросах бизнеса, так и в обращении с оружием, что нередко играло решающую роль при заключении нужных контрактов. Правда, иногда бумеранг неожиданно возвращался. В июне 1996 г. заместитель Юрия Лужкова Валерий Шанцев чудом уцелел после взрыва заложенной у подъезда его дома бомбы. Милиция ограничилась версией о «политических мотивах покушения».

«Муниципальный капитализм»

В российской и даже зарубежной прессе методы работы Лужкова давно стали темой-табу. Каждый, кто осмеливается его критиковать, рискует иметь слишком большие неприятности, зато может получить все, что пожелает, если будет его хвалить. Поэтому в прессе постоянно муссируется тема «эффективных методов хозяйствования Лужкова».

Москва, в которой сконцентрировано 80% всех финансовых средств страны и более 50% иностранных инвестиций, купается в роскоши, все более и более становясь закрытым городом. До сих пор, чтобы переехать сюда, необходимо получить разрешение на прописку, официально давно отмененную на всей территории страны российской Конституцией. Даже первому заместителю премьер-министра Борису Немцову сначала было отказано в получении столичной прописки.

Российские средства массовой информации предпочитают не писать о «системе Лужкова». И это вполне понятно, если учесть тот факт, что все московские газеты располагаются в зданиях, являющихся собственностью мэрии. Именно здесь кроется основной источник ее богатства и мощи. Московская мэрия контролирует большинство зданий и предприятий этого 10-миллионного мегаполиса, ставшего одним из самых дорогих городов мира. Когда в 1994 г. Чубайс приступил к осуществлению своей программы массовой приватизации, Лужков добился от Ельцина специального статуса для своего города. К мэрии отошла вся государственная недвижимость, которую она тотчас принялась продавать и раздавать «друзьям» по «конкурсным» ценам. Таким образом в 1996 г. мэрии удалось собрать урожай в 2 млрд. долларов.

Иностранные инвесторы, желающие обосноваться в Москве без лишних «забот», вынуждены создавать совместные предприятия с мэрией. Чаще всего у мэрии в руках оказывается 51% акций, взамен чего иностранная фирма получает участок под строительство и гарантию от всяческих неприятностей. *«Нигде в мире квадратный метр не обходится так дорого,* — возмущается иностранный инвестор, который вынужден уступить контрольный пакет акций своей фирмы мэрии в обмен на пару дырявых ангаров. 51% растущих как грибы после дождя иностранных фирм, таких как *Mc Donald's, Pizza Hut* и др., контролируется московской мэрией. Но изобретатель «муниципального капитализма» предпочитает умалчивать о поборах с иностранцев и устривает шумную компанию вокруг открытия в Москве сети «Русских бистро», небольших ресторанчиков с русской кухней, на 50% принадлежащих мэрии.

Циничный прагматик

Юрий Лужков уже давно зарекомендовал себя авторитарным политиком националистского толка. В 1994 г. человек, амбиции которого официально «ограничиваются Москвой», выступил на защиту боснийских сербов, хотя их не осмелился публично поддержать даже российский МИД. В 1995 г. он начал крестовый поход за присоединение к России военного порта Севастополь, который, по его мнению, *«был и останется русским»* — даже несмотря на то, что город находится на территории суверенной Украины. Мэр Москвы является также абсолютным чемпионом по объединению России с Беларусью, а иногда позволяет себе публично обвинить американцев в экспансионизме.

И тем не менее, по мнению местных обозревателей, *«Юрий Лужков не является вульгарным националистом. Он скорее циничный прагматик, использующий в своих целях националистические настроения людей»*. Один из известных московских журналистов так охарактеризовал мэра Москвы: *«В России есть коррумпированные некомпетентные руководители и коррумпированные компетентные руководители. Юрий Лужков относится к последним».*

Жан-Батист НОДЕ
собственный корреспондент французской Le Monde в Москве.
Подготовил
Владимир АБАНИН

Саддам 29 лет у власти

Президент Ирака Саддам Хуссейн недавно отпраздновал 29 годовщину со дня вооруженного переворота, приведшего иракского диктатора к власти.

Предводитель иракской «революции» пережил две войны, многочисленные заговоры, несколько покушений и международное эмбарго. Прекрасный образец диктаторского долголетия.

Польша простила суперагента

Правоохранительные органы Польши приняли решение прекратить преследование агента ЦРУ Рышарда Куклински, действовашего на территории Польши во времена коммунистического режима. Рышард Куклински с 1972-го по 1981-й год являлся лучшим агентом ЦРУ в Восточной Европе. За годы работы на американскую спецслужбу ему удалось передать более 35 тысяч секретных донесений о военных планах польского и советского руководства. После того как в 1981 году Куклински тайно выехал в Америку, польские власти не переставали требовать его выдачи. На минувшей неделе правоохранительные органы Польши выступили с официальным заявлением, в котором отказались от дальнейших попыток получить Куклински в руки правосудия, поскольку *«агент боролся против коммунистического режима и тем самым заслужил себе не тюремное заключение, а только похвалу и награды»*.

В Израиле живут долго

Израильские мужчины довольно часто гибнут на полях сражений и в автомобильных катастрофах. Однако жители «земли обетованной» продолжают занимать третье место в мире по продолжительности жизни мужчин.

В соответствии с недавно опубликованным в Израиле докладом, средняя продолжительность жизни израильского мужчины составляет 75,5 года, что лишь незначительно меньше, чем в Швеции и лишь на один год меньше, чем в Японии, уверенно занимающей первое место в мире с продолжительностью жизни в 76,5 года. Израильские женщины занимают семнадцатое место в мире, хотя по своему среднему возрасту, 79,1 года, намного опережают своих спутников жизни. Японские женщины живут до 83,1 года, тогда как продолжительность жизни американок составляет 78,8, а американцев 72,2 года.

Полицейский выследил Баха

Английское издательство «Майкл О'Мара» выпустило в свет новый бестселлер «Тысяча глупейших происшествий минувшего века», в котором рассказывается о самых необычайных историях истекающего столетия.

В книгу, помимо обычных житейских историй, вошли главы, посвященные выдающимся личностям. Например, в книге описывается история, когда один из прилежных налоговых полицейских Гонконга выследил по афишам композитора, который, по его мнению, ни разу не заплатил налог в городскую казну. Имя этого композитора — Иоганн Себастьян Бах. На поиски композитора у полицейского ушло более года.

Если жена вам изменяет

Вы заметили, что ваша жена часто опаздывает, часто смотрится в зеркало и старается доминировать в беседе. Остерегайтесь: она может вам изменять, пишет лондонская *Sunday Times*.

Британские социологи обнаружили ключевые черты в личности людей, вступающих во внебрачные связи, и создали портрет неверной супруги. Ее основными чертами, как считают ученые, являются привычки не выключать свет, выходя из комнаты, и оставлять открытой дверь, а также любовь к розыгрышам и постоянные влезания в долги. Если же у вас остались сомнения насчет верности своей супруги, то достаточно провезти ее на машине мимо сбитого на дороге животного: если она вам изменяет, то судьба животного ее никак не тронет. Те же черты характера применимы и к неверным в браке мужчинам, однако их «вычислить» значительно сложнее, чем женщин, пишет в заключение *Sunday Times*.

Парашюту все возрасты покорны

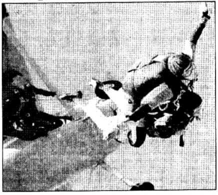

71-летняя француженка Люсьенна Риголо поспорила со своими внуками и правнуками, что не побоится совершить прыжок с парашютом.

После прыжка с 3.500 метров и 40 секунд свободного падения прабабушка-парашутистка благополучно приземлилась в сопровождении инструктора.

Владимир АБАНИН

© PDF: Kamunikat.org 2010 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2010

У памяць пра аўтара «Дзікага палявання...»

«Дзікае паляванне караля Стаха» ідзе на сцэне Нацыянальнай оперы з 1989 года. Але ў наступны аўторак, 30 верасня гэта будзе асаблівы спектакль, урачысты і жалобны. Ён будзе прысвечаны памяці аўтара оперы, кампазітара Уладзіміра Солтана, які сёлета трагічна загінуў у 44 гады.

Карэспандэнт СВАБОДЫ расказаць пра кампазітара Солтана аўтара лібрэта ягоных опер Святлану КЛІМКОВІЧ.

— Нашае супрацоўніцтва з Уладзімірам Солтанам было плённым і гарманічным творчым саюзам. Пазнаёміў мяне з ім Віктар Скарабагатаў — вядомы спявак, заўзяты прапагандыст беларускай культурнай спадчыны. Менавіта Скарабагатаву належала ідэя стварыць оперу паводле аповесці Караткевіча «Дзікае паляванне караля Стаха». Ён натхніў гэтай ідэяй Солтана і прапанаваў мяне як аўтара лібрэта. Падчас нашай першай сустрэчы Уладзімір не столькі расказваў мне пра будучую оперу на словах, колькі «паказваў» музыку. Тады ўжо нарадзіліся пэўныя мелодыі — характарыстыкі персанажаў, іншыя важныя для твора тэмы. Увогуле, Уладзімір лёгка «размаўляў» мовай музыкі. Часам ён спыняў гутарку, садзіўся за піяніна і музычнымі фрагментамі выказваў свае думкі — так яму было зручней.

Мы працавалі разам з 1987 года, за гэты час былі напісаныя тры оперы. «Дзікае паляванне...», першая опера маладога кампазітара, мела гучны поспех. Уладзімір Солтан і наш оперны тэатр былі ўзнагароджаныя за пастаноўку Дзяржаўнай прэміяй Беларусі. Дарэчы, «Дзікае паляванне...» стваралася адмыслова для нашага опернага. Уладзімір пісаў партыі «пад спевакоў», Віктару Скарабагатаву з самага пачатку прызначалася роля Беларэцкага. А для ролі Дубатоўка, якую павінны былі іграць (у двух розных складах выканаўцаў) А.Кеда і Я.Пятроў, Солтан нават напісаў дзве розныя партыі — для тэнара і для баса. За 9 сезонаў, што опера ідзе на сцэне, склад выканаўцаў, тых, для каго пісаў партыі Уладзімір, амаль не змяніўся. Яны выйдуць на сцэну 30 верасня, у першым пасля заўчаснай гібелі Уладзіміра спектаклі.

Уладзімір Солтан быў маім «галоўным» кампазітарам. Калі мяне запрашалі да супрацоўніцтва іншыя, я адказвала: «Спытайцеся дазволу ў Солтана». Ідэя ягонай другой оперы, «Пані Ядзвіга», узнікла ў мяне. Трагічная гісторыя пані Ядзвігі адбылася ў часы караля Жыгімонта І, у пачатку XVI стагоддзя. Следчы пакахаў удаву чалавека, забойцу якога ён павінен быў адшукаць, але высветліў, што забойца — сама гэтая жанчына. І пані Ядзвіга была пакараная смерцю. Я прачытала пра гэты гістарычны факт у навэле К.Тарасава, і пачалася праца над операй.

Чаму оперы Солтана маюць літаратурна-гістарычныя сюжэты? А проста таму, што опера — гэта заўсёды або гісторыя, або казка. Дарэчы, дзіцячая опера Уладзіміра «Мілавіца» (таксама нашая супольная работа) мае якраз казачны сюжэт, распавядае пра паганскіх багоў старадаўняй Беларусі.

Чаму Уладзімір аддаваў перавагу опернаму жанру? Можа быць, таму, што опера — увогуле вяршыня музычнай творчасці, яна спалучае галасы інструментаў, хора, салістаў, мае моцны сюжэт... І, зрэшты, Солтан шмат пісаў інструментальнай музыкі, песень. Напісаў балет — «Стары і мора», па матывах знакамітага апавядання Хэмінгуэя. Ён іграў гэтую музыку вядомаму харэографу Елізар'еву, і Елізар'еў сказаў: «Мне вельмі падабаецца, але не магу ўявіць, як акцёры балета пакажуць Старога і гіганцкую рыбіну, якую той хацеў злавіць?» — «Пра гэта я неяк не падумаў», — адказаў Солтан. Пазней ён перапрацаваў балет у канцэрт для віяланчэлі з аркестрам.

Ён быў вельмі таленавітым чалавекам. Калі напісаць пра Уладзіміра Солтана самыя высокія словы — гэта будзе шчырая праўда. Нельга пераацаніць ягоны талент, ён сапраўды быў з лепшых сучасных беларускіх кампазітараў, ён быў надзеяй беларускай музыкі. А яшчэ гэта быў вельмі лёгкі, шчыры чалавек. Здаецца, у яго не бывала нават дрэнных думак. Пра людзей ён гаварыў толькі добрае. І ў яго зусім не было ворагаў. Ну, можа быць, былі зайздроснікі — такі Божы дар даецца не кожнаму.

Вельмі хацелася б, каб была пастаўленая опера «Пані Ядзвіга». Я ўпэўненая, што добрую оперу немагчыма напісаць «на заказ». Добрыя оперы з'яўляюцца па нейкім шчаслівым выпадку, і такім шчаслівым выпадкам у жыцці Уладзіміра Солтана, і ў маім таксама, сталася «Пані Ядзвіга». У оперным тэатры даўно планавалі гэтую пастаноўку, але ўсё гаварылі: «Аўтары жывыя, пачакаюць...» І — сурочылі.

Гутарыла
Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

Сцэна з оперы «Дзікае паляванне караля Стаха». Партыю Беларэцкага выконвае Віктар Скарабагатаў (злева).

У Мінск едуць цыганы з Швецыі і Казахстана

А таксама і з іншых краін, бо 28 верасня цыганскія артысты збяруцца ў Мінску на міжнародны фестываль. Мастацкім кіраўніком падзеі выступае Ігар Лучанок, а галоўным госцем будзе Мікалай Слічэнка, які праспявае ажно пяць песень — па інфармацыі з самых дасведчаных крыніц (ад прадаўцоў квіткоў). Дарэчы, квіткі каштуюць ад 50 да 120 тысяч рублёў, але ў продажы — толькі месцы не бліжэй, чым у 17 радзе. Кажуць, першыя 16 радоў запоўняць «госці і ўдзельнікі», а таксама высокія асобы — чакаецца нават, што імпрэзу наведаюць прэзідэнт і прэм'ер-міністр Беларусі. Месца фестывалю — Дом афіцэраў, пачатак а 19-й гадзіне.

А яшчэ ў госці да мінчукоў завітае 30 верасня Клара Новікава, якая будзе выступаць у канцэртнай зале «Мінск». Пачатак а 19-й гадзіне, кошт квіткоў на балкон — 80 тысяч рублёў, а ў самыя першыя рады — 450.

МУЗЫКА

Аматары медных труб павінны паспяшацца на канцэрт Мінскага брасквінтэта пад кіраўніцтвам В.Волкава. Гэтыя майстры джазу будуць выконваць 30 верасня ў Канцэртнай зале філармоніі музыку Амерыкі.

А 1 кастрычніка, у Міжнародны дзень музыкі, адбудзецца афіцыйнае адкрыццё юбілейнага, 60-га сезону Беларускай дзяржаўнай філармоніі (хаця некалькі канцэртаў ужо і прайшлі ў верасні). У Канцэртнай зале выступяць Т.Пятрова (сапрана), Н.Руднева (меца-сапрана), М.Курпэ (тэнар, Масква), Капэла імя Шырмы і Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр. У рэпертуар канцэрту з такой урачыстай нагоды ўвайшла 6-я сімфонія А.Мдзівані (яна называецца «Полацкія пісьмёны» і прагучыць упершыню), а таксама «Песня пра зямлю» Малера.

У Зале камернай музыкі 2 і 3 кастрычніка выступіць госця з Кіева В.Балахоўская. У праграме канцэртаў — арганныя творы Баха.

ВЫСТАВЫ

24 верасня ў памяшканні Палаца шлюбаў на вул. Камуністычнай, 8 адкрылася выстава графікі віленскага мастака Алега Аблажэя. Прычым паглядзець творы могуць не толькі тыя, хто вырашыў «пашлюбіцца», але і любы ахвотны да мастацтва.

А з 3 да 20 кастрычніка ў клубе імя Дзяржынскага будзе працаваць выстаўка з Музея тэатральных лялек С.Абразцова. Славуты савецкі лялечнік збіраў сваю калекцыю ў розных краінах свету, дзе выступаў ягоны знакаміты тэатр. У Мінск прыедуць 100 цікавых экспанатаў, за ўваход дарослым трэба будзе плаціць 30 тыс. рублёў, дзецям — 15.

ТЭАТРЫ

Распачаўшы сезон «Князем Вітаўтам», купалаўцы вырашылі ўдарыць па старой добрай «Паўлінцы»: яе можна пабачыць 26, 27 верасня вечарам і 28-га — на ранішнім спектаклі. А яшчэ тэатр Купалы запрашае паглядзець «Касцюмера» (28-га вечарам), «Ажаніцца — не журыцца» (29-га) і «Умовы дыктуе жанчына» (1 і 2 кастрычніка). А на Малой купалаўскай сцэне можна пабачыць «Чароўную ноч» 26-га і «Смех лангусты» 27 верасня.

Тэатр «Вольная сцэна» пакажа 26 верасня «Барбару Радзівіл», 28-га — «Рычарда», а 2 кастрычніка — «Паваліўся нехта».

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

Знайсці Элізабэт. Прэм'ера ў духу экзерсіса

На мінулым тыдні ў мінскім Малым тэатры адбылася прэм'ера. Спектакль мае складаную назву: «Знайсці Элізабэт. Экзерсіс у духу Рабэра Тама».

Напярэдадні прэм'еры Аляксандр Гарцуеў, які паставіў «Знайсці Элізабэт» (Гарцуеў — вядомы акцёр тэатра імя Купалы, апошнім часам шмат працуе як тэатральны рэжысёр), паведаміў прэсе, што п'есу напісаў сам, *«запазычыўшы толькі фабулу ў французскага драматурга Р.Тама»*.

Экзерсісам у музычна-тэатральным свеце называюць практыкаванні, якія дапамагаюць «трымаць сябе ў форме», але на суд публікі звычайна не выносяцца. Відавочна, у Малога тэатра не было намеру паказваць гледачам закулісную працу, але новая пастаноўка і сапраўды нагадвае практыкаванні, не больш.

«Фабула, запазычаная ў Р.Тама» — не што іншае, як сюжэт і ледзь не даслоўна ўзятыя дыялогі (спектакль ідзе па-руску) з вядомага савецкага дэтэктыўнага кінафільма «Ловушка для одинокого мужчины», які тэлебачанне рэгулярна круціць па ўсіх праграмах. Прыкладна на 20-й хвіліне спектакля публіка ў зале пачынае хваляваацца: ці не падсунулі ім пад выглядам п'есы А.Гарцуева плагіят, замяніўшы толькі забітую жонку (так у фільме) на збеглую нявесту? Але ў «Знайсці Элізабэт» і «Ловушки...» ёсць адно істотнае адрозненне. На экране Караманцаў, Якаўлеў, Коранева, Смактуноўскі разыгрываюць лёгкі, займальны дэтэктыў. У спектаклі Малога тэатра таксама занятыя добрыя акцёры, але на іхнюю долю выпала нялёгкая задача. У тых жа калізіях, з тым жа тэкстам яны павінны раскрыць глыбокую філасофскую праблему.

Праблема тая — зайздрасць. Паліцэйскі камісар Максімэн (Валерый Кашчэеў) шмат год пакутуе ад хлусні свайго сябра, летуценніка Даніэля (Ігар Забара). Той абсалютна бясшкодны для грамадства: ён проста прыдумвае сабе подзвігі, поспехі, нават прыгажуню-нявесту — і ўсім распавядае пра сваю цудоўную Элізабэт (у ролі гэтай жанчыны — мары мастака бліскуча выступіла Зоя Белахвосцік). А потым Даніэль заяўляе, што ягоная нявеста ўцякла, і тут Максімэн не вытрымлівае: з дапамогай супрацоўніцы паліцыі (Святлана Нікіфарава) ён разыгрывае з сябрам жорсткі жарт — падсоўвае яму несапраўдную нявесту.

Далейшы ход падзеяў ведае кожны, хто глядзеў вышэйзгаданы фільм: Даніэль ляжыць на сцэне ў наручніках. Нелагічна, неправаканаўча і ўвогуле недарэчна, — скажуць некаторыя. Так, тыя, хто бачыў пастаноўку, пацвердзяць, што логікі ў імпрэзе няшмат. Ёсць добрая харэаграфія, ёсць музыка, ёсць выдатныя выканаўцы, але гэта, на жаль, не ўратоўвае спектакль.

Тым не менш, экзерсісы — занятак вельмі карысны. Наш «экзерсіс», безумоўна, узбагаціў пэўным досведам і рэжысёра (ён жа драматург-пачатковец), і акцёраў, і — публіку.

Любоў КАДУШКІНА

ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ

Шляхетнае выхаванне за мінімум грошай

Добры густ і дасведчанасць у мастацтве трэба выхоўваць з маленства. Многія бацькі вельмі хацелі б, каб іхнія дзеці атрымалі добрае выхаванне — разумеючы пад гэтым шляхетныя манеры ды цікавасць да тэатру, жывапісу, музыкі.

Беларуская дзяржаўная філармонія пастаянна клапоціцца, каб да музычнага мастацтва далучаліся і дзеці. Неабавязкова ўсім быць музыкантамі, а вось адчуць і зразумець прыгажосць і гармонію музыкі можа кожны. Дапамагаюць навучыцца гэтаму абанементныя філарманічныя канцэрты.

Абанементы філармоніі ахопліваюць цыклы з 4—6 канцэртаў, разлічаныя на цэлы год — з кастрычніка да траўня. У кожнага абанемента свая тэматыка, свой «узровень складанасці», свае вядучыя. Сёлета філармонія прапануе на выбар цэлых дзесяць абанементаў, і тут ёсць на што звярнуць увагу самым патрабавальным бацькам і выхавацелям.

Самых маленькіх слухачоў (а таксама і іхніх бацькоў) музыказнаўца Анатоль Парэцкі запрашае на сустрэчы пад агульнай назвай «Усёй сям'ёй на канцэрт». Яны будуць праходзіць па нядзелях, у 16 гадзінаў (час зручны для маленькіх аматараў музыкі). Цыкл «канцэртаў для ўсёй сям'і» разлічаны не на адзін год, і ёсць бацькі, якія разам са сваімі дзецьмі з задавальненнем прыходзяць на сустрэчы з класічнай музыкай ужо трэці год.

Займальная форма і цікавая для маленькіх тэматыка забяспечвае поспех цыклам «Музычныя падарожжы» (у гэтым годзе на пяці сустрэчах вам раскажуць пра асноўныя групы музычных інструментаў, а таксама пра «Ягоную Вялікасць Голас») і «Дзіцячыя гады любімых каммпазітараў» (сёлета канцэрты будуць прысвечаныя Бетховену, Шуберту, Шуману, Рахманінаву, пройдуць традыцыйная сустрэча з юнымі кампазітарамі Беларусі і аўтарскі вечар Генрыха Вагнера).

Маюць ужо сваіх прыхільнікаў абанемент «Дзеці — дзецям», у якім бяруць удзел навучэнцы мінскіх музычных школ, лепшыя дзіцячыя хоры. Сур'ёзна ставяцца да дзіцячай аўдыторыі і музыканты вядомых у краіне калектываў — дзяржаўных акадэмічных Сімфанічнага і Камернага аркестраў, харавой капэлы імя Р.Шырмы, аркестра народных інструментаў імя І.Жыновіча, ансамбляў «Свята», «Харошкі», «Камерата». Усе яны будуць выступаць у абанементных канцэртах.

Спецыяльна для старшакласнікаў, якія хочуць усё ведаць пра арганную музыку, у Зале камернай музыкі пройдуць чатыры канцэрты Канстанціна Шарава. Зразумець тонкасці гучання «караля інструментаў» дапаможа музыказнаўца Вольга Савіцкая.

А, бадай, самы арыгінальны з абанементаў перакіне масцік з канцэртнай залы ў выставачную, распавядзе пра сувязі паміж рознымі відамі мастацтва. Ён называецца «Садружнасць муз» і арганізаваны мастацтвазнаўцам Алегам Ойстрахам і вядомай піяністкай Таццянай Старчанка. Вось некаторыя з тэмаў будучых імпрэзаў: «Гумар у жывапісе і музыцы», «Мастацтва Іспаніі і Лацінскай Амерыкі», «Парадоксы мастацтва XX стагоддзя». Садружнасці муз філармонія аддае сваю залу шэсць разоў на працягу года — па суботах, у 18 гадзінаў.

Расклад абанементных канцэртаў складаецца на цэлы год наперад, і можна загадзя запланаваць візіты ў канцэртную залу. Акрамя гэтага, ў абанементнай сістэмы яшчэ шмат плюсаў, галоўны з якіх — даступны кошт квіткоў. У залежнасці ад тэмы і перыядычнасці гадавы абанемент каштуе ад 28 да 60 тысяч рублёў (за выключэннем канцэртаў «Садружнасць муз», тут кошт — 48—120 тысячаў). Купіць абанемент можна і ў касе філармоніі (станцыя метро «Плошча Якуба Коласа»), і ў любой тэатральнай касе Мінска. Канечне, калі нехта захоча прыйсці на нейкі адзін пэўны канцэрт, такая магчымасць будзе — але ўжо за большыя грошы. Таму публіка лічыць за лепшае купіць квіткі з восені.

Ганна СЕНЕШ

Столін – горад з галерэяй

Століншчына яшчэ раз праславілася: тут не толькі самыя вялікія ў Беларусі вёскі, але цяпер ёсць і першая ў Брэсцкай вобласці прыватная мастацкая галерэя.

Яе гаспадар, мастак Юрый Сергіенка, на свае грошы пабудаваў невялікі дом у цэнтры Століна. Першы паверх адведзены непасрэдна пад галерэю, дзе экспануюцца ўласныя працы Ю.Сергіенкі, другі — пад краму, у якім прадаюцца ўсе неабходныя для мастакоў матэрыялы.

Галерэя знаходзіцца побач з Домам палескай культуры і ўжо стала гарадской славутасцю — яна ўваходзіць у маршрут культурнай праграмы ўсіх ганаровых гасцей, афіцыйных і неафіцыйных дэлегацый, што наведваюць райцэнтр і Столінскі раён. Часам прыходзяць і мясцовыя жыхары — пацікавіцца, хто ж гэта ўклаў уласныя грошы ў мастацтва.

БелаПАН

Узоры беларускай культуры для Малдовы

Сёння заканчваюцца Дні беларускай культуры ў Рэспубліцы Малдова, якія распачаліся ў аўторак у Нацыянальным палацы Кішынёва вялікім гала-канцэртам.

У Малдову ў якасці паслоў беларускай музыкі паехалі ансамбль «Свята», салісты Канцэртнага аркестра, студыя «Сябры», мужчынскі вакальны ансамбль «Чысты голас», а таксама оперныя спевакі і музыканты-інструментальшчыкі. Канцэрты праходзілі не толькі ў сталіцы — Кішынёве, але і ў іншых гарадах і нават вёсках Малдовы.

Акрамя таго, экспанавалася выстава графічных прац беларускіх мастакоў; дэманстраваліся кінастужкі, знятыя на студыі «Беларусьфільм». Артысты Купалаўскага тэатра паказалі кішынёўскім гледачам спектакль «Крывавая Мэры», а салісты нашай оперы Н.Кастэнка, М.Грыгорчык і А.Мельнікаў выканаюць галоўныя партыі ў спектаклі «Яўгеній Анегін» Нацыянальнай оперы Малдовы.

БелаПАН

© PDF: Kamunikat.org 2010 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2010

ТЫДЗЕНЬ

ПАНЯДЗЕЛАК 29 верасня

БТ

15.00, 18.00, 23.55 Новости. 15.15 Мультфильмы. 15.35 ТВ – школе. 15.55 Начальная школа в реформировании общего среднего образования в Беларуси. Принимает участие министр образования Республики Беларусь В.И.Стражев. 16.15 На добрый лад. 16.30 Гости в дом. 17.00 Музыкальный антракт. 17.10 Телевизионный Дом кино. 17.45 Экономикст. 17.55 «Музыкальная обойма». 18.15 Х/ф «Сеанс одновременной игры». 19.20 Тема дня. 19.40 Д/ф «Мечты Дроздовича». 20.05 Криминальная хроника. 20.25 «Кто это?». 20.30 Музыкальный антракт. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.50 Х/ф «Среди добрых людей». 23.15 Концертный сезон.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости. 8.15 «Девушка по имени Судьба». 9.00 «Поле чудес». 10.00 Футбольное обозрение. 10.30 Домашняя библиотека. 10.40 Смак. 14.20 «Драконы подземелий». 14.45 Марафон-15. 15.05 Звездный час. 15.40 «Гарри – снежный человек». 16.05 «...До шестнадцати и старше». 16.30 «Вокруг света». 17.20 «Девушка по имени Судьба». 18.05 Погода. 18.10 Час пик. 18.35 «Угадай мелодию». 19.05 Памяти Юрия Никулина. 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 20.00 Время. 20.45 Х/ф «Двадцать дней без войны». 22.35 Пресс-клуб. 23.30 Х/ф «Случайная встреча».

Канал «Россия»

13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 13.20 Деловой автограф. 13.30 «Тайна виллы». Х/ф. 15.10 Графоман. 15.20 Лучше не бывает. 15.30 На пороге века. 16.20 Православный календарь. 16.25 «Санта-Барбара». 17.20 Лукоморье. 17.40 История одного события. 17.55 «Ветер в спину». 18.45 Мой Пушкин. 19.35 Национальный интерес. 20.05 Х/ф «Одинокий волк Маккуэйд». 22.20 Добрый вечер. 23.05 Дежурная часть. 23.20 Вовремя. 23.25 Лестница в небо. 24.00 Товары – почтой.

Санкт-Петербург

12.30, 15.30, 18.30, 21.30 Информ ТВ. 12.45 «Убойный отдел-2». 13.35 Срок ответа – сегодня. 14.05 Советы садоводам. 14.25 Парадоксы истории. 14.55 Международное обозрение. 15.40, 20.30 Телеслужба безопасности. 15.55, 20.00 Телестанция «Моя Россия». 16.40 Детское ТВ. 17.25 Телемагазин. 18.45 Спорт. 18.55 Большой фестиваль. 19.10 «Убойный отдел-2». 20.50 Пенальти. 21.45 Информ ТВ. 21.50 Спорт. 21.55 Ритмы города. 22.25 «Свободный полет».

НТВ

5.00, 9.00 Сегодня утром. 8.05 «Преступник поневоле». 9.15 Кнопка плюс. 9.30 Маски-шоу: избранное. 10.00 «Доктор Куин, женщина-врач». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.20 Старый телевизор. 12.45 Телемагазин. 13.20, 15.20 Финансы и бизнес. 13.30 Х/ф «Млечная жизнь». 15.30 «Улица Сезам». 16.00 «ХХ век: семь портретов». «Берия: ставленник Сталина». 16.55 Криминал. 17.00 Впрок. 17.15 Дистанция. 17.45 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 Х/ф «Новые тайны планеты Обезьян». 21.45 «Доктор Куин, женщина-врач». 22.35 Сегодняшко. 23.00 Сегодня в полночь. 23.25 Синемания: все о кино.

8 канал

18.00 Европа сегодня. 18.30 Программа Кеннета Копланда. 19.00 Х/ф «Ришелье». 20.00 Аэробика «Новый Эдем». 20.30 Вечарніца. 20.45 Х/ф «Лабиринты любви». 22.30 Х/ф «Приключения частного детектива Нестора Бурмы».

АЎТОРАК 30 верасня

БТ

7.30 Утренний коктейль. 7.45, 17.55 «Музыкальная обойма». 7.50 Телебарометр. 8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.05 Новости. 8.10 Здоровье. 8.40 Зеркало. 9.00 ТВ – школе. 9.20 «Дирижер матча». Д/ф. 9.30, 17.45 Экономикст. 9.40 Мультфильмы. 10.05 «Очкарик». Х/ф. 10.15 А.Касона. «Деревья умирают стоя». Спектакль. 11.25 «Поездка через город». Х/ф. 12.30 Акколада. 15.10 «Все про все». 15.35 ТВ – школе. 15.55 Творцы. 16.40 «Пограничье». 17.00 Музыкальный антракт. 17.10 Уроки Н.Новожиловой. 18.15 «Поездка через город». Х/ф. 19.20 Тема дня. 19.40 Вертикаль. 20.05 Музыка без границ. 20.30 Осень – работ восемь. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.50 «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона». «Собака Баскервилей». С. 1. 23.10 Телевизионный Дом кино. 23.35 Третий тайм.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Новости. 8.15 «Девушка по имени Судьба». 8.55 Тема. 9.35 «Очевидное – невероятное». 10.20 Домашняя библиотека. 10.30 «Угадай мелодию». 14.20 «Драконы подземелий». 14.45 Кварьете «Веселая квампания». 14.55 Мультотроллия. 15.15 Волшебный мир, или Синема. 15.40 «Гарри – снежный человек». 16.05 «...До шестнадцати и старше». 16.30 «Вокруг света». 17.20 «Девушка по имени Судьба». 18.00 Футбол. Кубок УЕФА. 19.50 Погода. 20.00 Время. 20.45 «Все не так, ребята». 21.45 Хоккей. Евролига. «Манчестер» (Англия) – «Динамо» (Москва).

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.20, 23.05 Дежурная часть. 7.35 «Панна с мокрой головой». Х/ф. 9.10 Мультфильм. 9.20, 9.50, 0.25 Товары – почтой. 9.25, 19.35 Национальный интерес. 13.20 Деловой автограф. 13.30 «Завтра». Х/ф. 14.55 Мультфильм. 15.10 Графоман. 15.20 Лучше не бывает. 15.30 Новое «Пятое колесо». 16.20 Православный календарь. 16.25 Музыканты улыбаются. 16.40 История одного события. 16.55 Футбол. Кубок УЕФА. 20.05 Мой Пушкин. 20.10 «Театр Юрия Любимова». 22.20 Добрый вечер. 23.20 Вовремя. 23.25 Звуковая дорожка.

Санкт-Петербург

12.30, 15.30, 18.30, 21.30 Информ ТВ. 12.45 «Убойный отдел-2». 13.35 Срок ответа – сегодня. 14.05 Советы садоводам. 14.25 Взлетная полоса. 14.55 Овертайм. 15.40, 20.30 Телеслужба безопасности. 15.55, 20.00 Телестанция «Моя Россия». 16.45 Детское ТВ. 17.05 Равняется любовь. 17.25 Телемагазин. 18.45 Спорт. 18.55 Большой фестиваль. 19.10 «Убойный отдел-2». 20.50 «Петербургские мотивы». 21.20 «...И грянул бал». 21.45 Информ ТВ. 21.50 Спорт. 21.55 «Комедия ошибок». Х/ф. С. 1.

НТВ

5.00, 9.00 Сегодня утром. 8.05 «Преступник поневоле». 9.15 «Пойми меня». 9.50 Новости кино. 10.00 «Доктор Куин, женщина-врач». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.20 Старый телевизор. 12.45 Телемагазин. 13.20, 15.20 Финансы и бизнес. 13.30 Х/ф «Время убивать». 15.30 «Улица Сезам». 16.00 «ХХ век: семь портретов». «Альберт Швейцер». 17.00 Впрок. 17.15 Дистанция. 17.30 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 Х/ф «Бегство с планеты Обезьян». 21.45 «Доктор Куин, женщина-врач». 22.35 Сегодняшко. 23.00 Сегодня в полночь. 23.25 Киносенсация: «Пятый элемент» в России. 23.55 Х/ф «Стена».

8 канал

18.00 Европа сегодня. 18.30 Программа Кеннета Копланда. 19.00 Х/ф «Головной офис». 20.30 Вечарніца. 20.45 «Горец-4». 21.45 Муз-парад. 22.00 Х/ф «Враг народа – Бухарин».

СЕРАДА 1 кастрычніка

БТ

7.30 Утренний коктейль. 7.45, 17.55 «Музыкальная обойма». 7.50 «Цапли меняют прописку». 8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.50 Новости. 8.10 «Голоса прошлого». 8.40 Туробъектив. 9.00 ТВ – школе. 9.25 «Женский вопрос». Д/ф. 9.35, 17.45 Экономикст. 9.45 Бездельник. 10.15 «Мультиклуб». 10.50 А.Касона. «Деревья умирают стоя». Спектакль. 11.55 Видимо-невидимо. 15.15 «Тайны Карпатского замка». Х/ф. 16.30 Творцы. 17.00 Музыкальный антракт. 17.10 Сельчане. 18.15 Темная комната. 18.40 Тема дня. 19.00 Международный день музыки. 19.55 Ток-шоу «Это моя работа». 20.25 Авто-парк. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.50 «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона». «Собака Баскервилей». С. 2. 23.10 Королевская охота. 24.00 КВН. Чемпионат Беларуси.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Новости. 8.15 «Девушка по имени Судьба». 9.00 «Все не так, ребята». 9.55 «В мире животных». 10.30 «Жизнь замечательных людей». 14.20 «Драконы подземелий». 14.45 Кактус и К. 14.55 До-ми-соль. 15.15 Зов джунглей. 15.40 «Гарри – снежный человек». 16.05 «...До шестнадцати и старше». 16.30 «Вокруг света». 17.20 «Девушка по имени Судьба». 18.05 Погода. 18.10 Час пик. 18.35 «Угадай мелодию». 19.00 Человек и закон. 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 20.00 Время. 20.45 Х/ф «Гори, гори, моя звезда». 22.30 «Серебряный шар».

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.20, 23.05 Дежурная часть. 7.35 «Ветер в спину». 8.20, 19.35 Национальный интерес. 8.50, 9.50, 24.00 Товары – почтой. 9.00 «Санта-Барбара». 13.20 Деловой автограф. 13.30 «Сыщик». Х/ф. С. 1. 14.45 Мультконцерт. 15.10 Графоман. 15.20 Лучше не бывает. 15.30 Золотая карта России. 16.20 Православный календарь. 16.25 «Санта-Барбара». 17.20 Лукоморье. 17.40 История одного события. 17.55 «Ветер в спину». 20.10 Х/ф «Командировка». 21.50 Мой Пушкин. 22.20 Добрый вечер. 23.20 Вовремя. 23.25 Лестница в небо.

Санкт-Петербург

12.30, 15.30, 18.30, 21.30 Информ ТВ. 12.45 «Убойный отдел-2». 13.35 Срок ответа – сегодня. 14.05 Советы садоводам. 14.25 Старое танго. 14.55 Папа, мама и я – спортивная семья. 15.40, 20.30 Телеслужба безопасности. 15.55, 20.00 Телестанция «Моя Россия». 16.45 «Грани российского этногенеза». 17.25 Телемагазин. 18.45 Спорт. 18.55 Большой фестиваль. 19.10 «Убойный отдел-2». 20.45 Сокровища Петербурга. 21.00 Парадоксы истории. 21.45 Информ ТВ. Пролог. 21.50 Спорт. 21.55 «Комедия ошибок». Х/ф. С. 2.

НТВ

5.00, 9.00 Сегодня утром. 8.05 «Преступник поневоле». 9.15 «Пойми меня». 9.50 Новости кино. 10.00 «Доктор Куин, женщина-врач». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.20 Старый телевизор. 12.45 Телемагазин. 13.20, 15.20 Финансы и бизнес. 13.30 Х/ф «Истории ужасов». 15.30 «Улица Сезам». 16.00 «ХХ век: семь портретов». «Аристотель Онассис. Золотой грек». 17.00 Впрок. 17.15 Дистанция. 17.45 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 Х/ф «Продлись, продлись очарование...» 21.35 Футбол. «Манчестер Юнайтед» (Англия) – «Ювентус» (Италия). 23.30 Сегоднячко. 23.50 Сегодня в полночь. 0.15 Дневник игрового дня Лиги чемпионов.

8 канал

18.00 Европа сегодня. 18.30 Программа Кеннета Копланда. 19.00 «Ришелье». 20.00 Аэробика «Новый Эдем». 20.30 Вечарніца. 20.45 «Горец-4». 21.45 Полископ. 22.00 Х/ф «Воры».

ЧАЦВЕР 2 кастрычніка

БТ

7.30 Утренний коктейль. 7.45, 17.55 «Музыкальная обойма». 7.50 «Монолог на фоне тайги». Д/ф. 8.00, 13.10, 15.00, 18.00, 23.55 Новости. 8.10 Автопарк. 8.20 Вертикаль. 8.50 «Все дело в шляпе». 9.20 Мультфильм. 9.30, 17.45 Экономикст. 9.40 А.Касона. «Деревья умирают стоя». Спектакль. 10.45 Гости в дом. 11.15 Х/ф «Смерть под парусом». С. 1. 12.20 Королевская охота. 15.15 Мультфильм. 15.50 «Встречи в Троицком». 16.15 ТВ – школе. 16.35 В.Войтик. Сюита «Забавы». 17.00 Музыкальный антракт. 17.10 Уроки Н.Новожиловой. 18.15 Х/ф «Смерть под парусом». С. 1. 19.20 Тема дня. 19.40 Сделано в Беларуси. 19.55 АРТ-клуб. 20.30 Музыкальный антракт. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.50 Телебарометр. 22.05 «Танцуй, танцуй!» Х/ф. С. 1. 23.25 Крок. 0.05 Мотоспорт.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.50 Новости. 8.15 «Девушка по имени Судьба». 9.00 «Играй, гармонь любимая!» 9.30 «Клуб путешественников». 10.25 Домашняя библиотека. 10.30 «Угадай мелодию». 14.20 «Драконы подземелий». 14.45 Лего-го! 15.15 «Гарри – снежный человек». 16.05 «...До шестнадцати и старше». 16.30 «Вокруг света». 17.20 «Девушка по имени Судьба». 18.05 Погода. 18.10 Час пик. 18.35 «Угадай мелодию». 19.00 «В поисках утраченного». 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 20.00 Время. 20.45 Х/ф «Неисправимый». 22.35 «Каскадеры. Мир трюков». 22.55 Футбол. Кубок кубков. «Локомотив» (Москва) - «Белшина» (Беларусь). Т. 2

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.20, 23.05 Дежурная часть. 7.35 «Ветер в спину». 8.20, 19.35 Национальный интерес. 8.50, 9.50, 10.00 Товары – почтой. 9.00 «Санта-Барбара». 13.20 Деловой автограф. 13.30 «Сыщик». Х/ф. С. 2. 14.45 Мультфильм. 15.10 Графоман. 15.20 Лучше не бывает. 15.30 Ваше сословие. 16.20 Православный календарь. 16.25 «Санта-Барбара». 17.20 Лукоморье. 17.40 История одного события. 17.55 «Ветер в спину». 20.10 «Женщина в белом». 21.15 Сам себе режиссер. 21.50 Мой Пушкин. 22.20 Добрый вечер. 23.20 Вовремя. 23.25 Кафе «Обломов».

Санкт-Петербург

15.30, 18.30 Информ ТВ. 15.40, 20.30 Телеслужба безопасности. 15.55 «Убойный отдел-2». 16.50 III Международный юношеский конкурс имени П.И.Чайковского в Санкт-Петербурге. 17.25 Телемагазин. 18.45 Спорт. 18.55 Большой фестиваль. 19.10 «Убойный отдел-2». 20.00 Телестанция «Моя Россия». 20.45 Дом кино. 21.45 Информ ТВ. Пролог. 21.50 Спорт. 22.00 Исторические расследования. 22.40 Телекомпакт.

НТВ

5.00, 9.00 Сегодня утром. 8.05 «Преступник поневоле». 9.15 Догшоу. 9.50 Новости кино. 10.00 Х/фы «Кулачные бои – дело полюбовное», «Поговори на моем языке». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.20 Старый телевизор. 12.45 Телемагазин. 13.20, 15.20 Финансы и бизнес. 13.30 Х/ф «Черный кот». 15.30 Х/ф «Улица Сезам». 16.00 «ХХ век: семь портретов». «Молчание пастора». 17.00 Впрок. 17.15 «Дистанция» + «Щелчок». 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 Х/ф «Завоевание планеты Обезьян». 21.45 «Доктор Куин, женщина-врач». 22.35 Сегодняшко. 23.00 Сегодня в полночь. 23.25 Журнал Лиги чемпионов. 0.25 Х/ф «Что-нибудь одно».

8 канал

18.00 Европа сегодня. 18.30 Программа Кеннета Копланда. 19.00 Х/ф «Унабомбер». 20.30 Вечарніца. 20.45 «Горец-4». 21.45 Музыкальный конвейер. 22.30 Х/ф «Прикосновение руки».

ПЯТНІЦА 3 кастрычніка

БТ

7.30 Утренний коктейль. 7.45 «Музыкальная обойма». 7.50 «Малахит». Д/ф. 8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.05 Новости. 8.10 Телебарометр. 8.20 Бархатный сезон. 8.50 «Нить Ариадны». 9.00 ТВ – школе. 9.30, 17.45 Экономикст. 9.40 Родное слово. 10.10 «Все мы родом из детства». 11.05 Мультфильм. 11.25 «Смерть под парусом». Х/ф. С. 2. 12.30 «Зорная ростань». 15.15 Мультфильм. 15.35 «Немцы». Д/ф. 16.15 «Три дня из жизни И.И.Шишкина». 17.00 Телеспектакль. 17.00 Музыкальный антракт. 17.10 Творцы. 18.15 «Смерть под парусом». Х/ф. С. 2. 19.20 Тема дня. 19.40 Педагогический экран. 20.05 «В джазе только девушки». 20.30 Осень – работ восемь. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.50 Д/ф «Призвание». 22.35 Репортаж с 1 съезда учителей Беларуси. 22.55 «Танцуй, танцуй!» Х/ф. С. 2. 23.15 Акколада.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 0.20 Новости. 8.15 «Девушка по имени Судьба». 9.05 «В поисках утраченного». 9.45 «Пока все дома». 10.20 Домашняя библиотека. 10.30 «Угадай мелодию». 14.20 Х/ф «Золотая шпага». 15.44 «Архангельские новеллы». Мультфильм. 16.00 «Улица Сезам». 16.30 «50 x 50». 17.20 «Девушка по имени Судьба». 18.05 Погода. 18.10 Здоровье. 18.45 «Поле чудес». 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 20.00 Время. 20.45 «Коломбо» возвращается. 22.30 «Взгляд». 0.30 Пресс-экспресс.

Канал «Россия»

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.20, 23.05 Дежурная часть. 7.35 «Воительница». Х/ф. 8.20 Национальный интерес. 8.50, 9.50, 2.00 Товары – почтой. 9.00 «Санта-Барбара». 13.20 Деловой автограф. 13.30 «Ариэль». Х/ф. 14.55 Мультфильмы. 15.10 Графоман. 15.20 Лучше не бывает. 15.30 Парламентарий. 15.55 Московская панорама. 16.20 Православный календарь. 16.25 «Санта-Барбара». 17.20 Лукоморье. 17.40 История одного события. 17.55 Площадь звезд. 19.35 L-клуб. 20.10 «Женщина в белом». 21.15 Слабо? 21.50 Мой Пушкин. 22.20 Добрый вечер. 23.20 Вовремя. 23.25 Лестница в небо. 23.55 «Эх, дороги!»

Санкт-Петербург

12.30, 15.30, 18.30, 21.30 Информ ТВ. 12.45 «Убойный отдел-2». 13.35 Срок ответа – сегодня. 14.05 Советы садоводам. 14.25 «Черный кот». 14.55 Ток-шоу «Наобум». 15.40, 20.35 Телеслужба безопасности. 16.00 Шведский Петербург. 16.40 Детское ТВ. 17.25 Телемагазин. 18.45 Спорт. 18.55 Большой фестиваль. 19.10 «Убойный отдел-2». 20.00 Телестанция «Моя Россия». 20.50 Музыка из Петербурга. 21.45 Информ ТВ. Пролог. 21.50 Спорт. 21.55 «Мафия бессмертна». Х/ф.

НТВ

5.00, 9.00 Сегодня утром. 8.05 Х/ф «Королевство». «Хозяин преисподней». 9.15 Своя игра. 9.50 Новости кино. 10.00 «Доктор Куин, женщина-врач». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.20 Старый телевизор. 12.45 Телемагазин. 13.20, 15.20 Финансы и бизнес. 13.30 Х/ф «Шерлок – пес-детектив». 15.30 Устами младенца. 16.00 «ХХ век: семь портретов». «Айк и Монти...». 17.00 Впрок. 17.15 Дистанция. 17.45 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 Герой дня. 19.00 Х/ф «Битва за планету Обезьян». 20.40 «Алло, Фима!» 21.45 «Доктор Куин, женщина-врач». 22.35 Сегоднячко. 23.00 В полночь с Александром Герасимовым. 23.25 «Империя страсти». 1.05 Эротические шоу мира: «Эммануэль, королева Галактики-1», «Эмоции».

8 канал

18.00 Немецкая волна. 18.30 Программа Кеннета Копланда. 19.00 «Ришелье». 20.00 Аэробика «Новый Эдем». 20.30 Вечарніца. 20.45 Спорт action. 21.30 Х/ф «Затянувшаяся музыка».

СУБОТА 4 кастрычніка

БТ

8.00, 15.00 Новости. 8.10 Здоровье. 8.40 Детский сеанс. 9.05 «Под углом 23,5 градуса». 9.30 Уроки Н.Новожиловой. 10.00 Регион. 10.30 «Судьба моя и надежда». 11.00 Око. 11.25 «Все нормально, мама!» 12.00 «Четвертое измерение». 12.25 Многоголосие. 12.55 «Музыкальная обойма». 13.10 «Макаенка, 9». 13.30 Авторский концерт композитора Леонида Захлевного. Ч. 1. 15.15 Телеспорт. 16.00 Авторский концерт композитора Леонида Захлевного. Ч. 2. 16.50 «Риск-версия». 17.20 Белорусский дом. 17.50 Галерея. 18.20 Выступление Президента РБ А.Г.Лукашенко на 1 съезде учителей Беларуси. 19.20 «Поздравляем!» Концерт. 20.20 История любви. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.50 Теленавигатор. 22.10 Х/ф «Амадей». Ч. 1. 23.30 Третий тайм. 23.50 Видимо-невидимо.

ОРТ

6.45 Х/ф «Перекличка». 8.40 Лотто-Миллион. 8.45 Слово пастыря. 9.00, 14.00 Новости. 9.10 Домашняя библиотека. 9.30 Утренняя почта. 10.05 «Каламбур». 10.35 Смак. 10.55 «Возвращение Третьяковки. История одного шедевра». 11.25 Америка с М.Таратутой. 11.55 Х/ф «Мы из джаза». 13.25 «Очевидное – невероятное». 14.20 «Моя семья: гражданский брак». 15.00 «Союзмультфильм» представляет... 15.50 В мире животных. 16.30 «Как это было». 17.15 «Джентльмен-шоу». 17.45 Погода. 17.55 Х/ф «Спрут». С. 1. 19.00 «Эти забавные животные». 19.45 «Спокойной ночи, малыши!» 20.00 Время. 20.55 Погода. 21.00 Х/ф «Сын за отца». 22.30 Мы – первые! 22.50 Х/ф «Космическая Одиссея: 2001».

Канал «Россия»

6.00 Утренний экспресс. 6.55 «Фрам – полярный медведь». 7.50 «Мемориана». 8.20 Парламентский вестник. 8.45 Мировой фестиваль фейерверков. 9.00 Доброе утро, страна! 9.45 Встречная позиция. 10.00 Вести в одиннадцать. 10.25 Борьба. Кубок Александра Медведя. 11.10 Крестьянский полдень. 11.35 Новая Россия. 11.50 Федерация. 12.20 Новое «Пятое колесо». 12.45 На дорогах России. 13.00, 19.00 Вести. 13.20 Телескоп. 13.50 Ваш партнер. 14.05 Книжная лавка. 14.30 У всех на устах. 14.55 Московская панорама. 15.00 «Это Москва». 15.25 Бесконечное путешествие. 15.55 Футбол. 17.55 Старая квартира. Год 1956. 19.35 Репортер. 20.10 «Женщина в белом». 21.15 «Городок». 21.50 «Бартон Финк». Х/ф. 23.55 Любовь с первого взгляда. 0.30 Тихий дом. 1.00 Живая коллекция.

Санкт-Петербург

9.30, 12.30, 15.30, 18.30 Информ ТВ. 9.40 «Парад парадов». 10.05 Слово – депутатам. 10.20 Честь имею. 10.45 «Окно в мир». 12.00 Ток-шоу «Наобум». 12.45 Страсти-мордасти. 13.00 «Золотой фонд Петербургского ТВ». 14.35 Игра «Лотто-бинго». 15.45 Спортивное обозрение. 16.05 Театральная провинция?.. 16.35 Детское ТВ. 16.55 Равняется любовь. 17.25 Телемагазин. 18.55 Большой фестиваль. 19.15 Музыкальный ринг. 20.50 Блеф-клуб. 21.30 Светская хроника. 21.45 Звездный розыгрыш. 22.15 «Четвертая планета». Х/ф.

НТВ

7.00 Х/ф «Подруги». 8.30 «Назад в будущее». 9.00 Сегодня утром. 9.10 «Итого». 9.30 «Пойми меня». 10.00 Х/ф «Война в космосе». 10.45 От «Винта». 11.00, 15.00 Сегодня днем. 11.15 «Панорама». 11.45 Криминал. 12.00 Хоккей. Матчи НХЛ. «Ванкувер Кэнакс» – «Анахайм Майти Дакс». 14.30 «Каролина в Нью-Йорке». 15.15 Звезды в квадрате, или Проще простого. 16.00 «Саванна». 17.00 Дог-шоу. 17.30 Герой дня без галстука. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.30 Х/ф «Героин». 20.45 Куклы. 21.45 «Байки из склепа». 22.15 «Кнопка плюс». 22.30 «Футбольный клуб». 23.20 «Про это». 24.00 Ночной канал. «Плейбой-шоу».

8 канал

15.00 Джойс Майер «Жизнь в огне». 15.30 Мульт-планета. 16.00 «Кинематограф мести». 17.30 «Ришелье». 20.30 Вечарніца. 20.30 «Лабиринты любви». 21.30 Суперзвезды Голливуда. 22.00 Х/ф «Джованни Фальконе».

НЯДЗЕЛЯ 5 кастрычніка

БТ

8.00 «Коктейль по воскресеньям». 9.05 «Телебом». 9.35 «Мультиклуб». 10.05 Вершина мира. 10.40 «Все нормально, мама!» 11.15 Туробъектив. 11.35 Арсенал. 12.10 «Накануне будущего». 12.30 Вселенная. 13.00 Сельчане. 13.30 Сущность. 14.05 Республиканский конкурс на лучшего учителя года «Хрустальный журавль». 14.35 Компьютерный полигон. 15.00 Новости. 15.15 Телек-шоу. 15.30 «Оскар». 16.00 Гандбол. Кубок европейских чемпионов. СКА (Минск) – «Црвена звезда» (Югославия). 17.25 Х/ф «Доживем до понедельника». 19.10 Бездельник. 19.40 Колыбельная. 20.00 Резонанс. 20.50 Спортивный телекурьер. 21.10 Телебарометр. 21.25 Ток-шоу «Карамболь». 22.00 Х/ф «Амадей». Ч. 2. 23.20 Бархатный сезон.

ОРТ

6.35 Х/ф «Республика ШКИД». 8.15 Мультфейерверк. 8.55 Спортлото. 9.00, 14.00, 23.20 Новости. 9.10 «Непутевые заметки» Дм.Крылова. 9.30 Пока все дома. 10.10 Утренняя звезда. 11.00 «Служу России!» 11.30 «Играй, гармонь любимая!» 12.00 Сельский час. 12.30 «Подводная одиссея команды Кусто». «Тлеющее море». 13.20 Смехопанорама. 14.20 Клуб путешественников. 15.05 Футбольное обозрение. 15.35 Мультфильм «Том и Джерри. Кино». 16.55 «Колесо истории». 17.35 ОРТ и «звезды» эстрады против видеопиратства. 18.05 Погода. 18.15 Х/ф «Большие гонки». С. 1. 19.50 Киноафиша. 20.00 Время. 20.40 «Большие гонки». С. 2. 21.45 Юбилей на Таганке. 23.30 «Приглашение к музыке». 0.00 Х/ф «По данным уголовного розыска...».

Канал «Россия»

6.00 Утренний экспресс. 6.55 «Фрам – полярный медведь». 7.50 Мультфильм. 8.00 «Когда открывается небо». Д/ф. 8.30 Присяга. 9.00 Доброе утро, страна! 9.45 Компьютер. 10.00 Вести в одиннадцать. 10.25 Русское лото. 11.05 Пульс. 11.30 Новая Россия. 11.45 Люди, деньги... 12.10 Двойной портрет. 12.40 «Грот в Кусково». В/ф. 13.00 Вести. 13.20 «Танцующие призраки». Х/ф. 15.15 Довгань-шоу. 15.45 Диалоги о животных. 16.00 Московская панорама. 16.05 Волшебный мир Диснея. 17.00 Игра всерьез. 17.25 Неизвестная планета. 17.55 «Аншлаг» и К. 19.00 Зеркало. 20.10 Совершенно секретно. 21.05 Футбол без границ. 21.35 «Перпендикулярное кино». 22.35 Русский бой. 23.30 У Ксюши. 24.00 Подиум д'АРТ.

Санкт-Петербург

9.30 Информ ТВ. Пролог недели. 9.45 Папа, мама, я – спортивная семья. 10.15 Овертайм. 10.45 «Индаба». 11.10 Поет Юлиан. 11.55 Старое танго. 12.30, 15.30 Информ ТВ. 12.45 Экспресс-кино. 13.05 «Митьки никого не хотят победить». Х/ф. 14.05 «Команда из Кольчугино». 14.30 Слово – депутатам. 14.45 Исторические расследования. 15.45 Спортивное обозрение. 16.05 Роман с героем. 16.30 Детское ТВ. 17.25 Телемагазин. 18.30 Обратный отсчет. 18.55 Большой фестиваль. 19.10 «Русский счет». Х/ф. 20.30 Сегодня – День учителя. 20.45 Ноу смоукинг. 21.30 У всех на виду. 21.45 Международное обозрение. 22.15 «Парад парадов».

НТВ

7.00 Золотой патефон. 7.30 Время «Ч» с Ольгой Кучкиной. 8.00 Новости дня с Наталией Антоновой. 8.15 Среда. 8.30 «Назад в будущее». 9.00 Сегодня утром. 9.15 Кнопка плюс. 9.30 «Пойми меня». 10.00 Х/ф «Война в космосе». 10.45 От «Винта». 11.00, 15.00 Сегодня днем. 11.15 Полицейские будни. 11.30 Век футбола. 12.00 Х/ф «Черный тюльпан». 14.00 Своя игра. 14.30 «Маски-шоу: избранное». 15.15 Устами младенца. 15.45 «Катавасия». 16.00 «Саванна». 17.00 Сегодня вечером. 17.35 Х/ф «Конан-варвар». 20.00 Итоги. 21.15 Х/ф «Лекарство против страха». 23.00 Кнопка плюс. 23.15 Х/ф «Детектив».

8 канал

15.00 Сегодня с Мерилин Хакки. 15.30 Классика У.Диснея. Мультфильмы. 16.30 Х/ф «Грубая магия». «Пленница». 17.45 Трюкачи Голливуда. 20.15 Вечарніца. 20.30 «Лабиринты любви». 21.30 Империя духа. 22.00 Новости «К-видео». 22.30 Х/ф «Под звездами».

© PDF: Kamunikat.org 2010 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2010

СПОРТ

Зоркі ў раскошы і беднасці

ПОМНІК ПРЫ ЖЫЦЦІ

Жыхары невялікага бразільскага гарадка Фларыанаполіс вырашылі ўвекавечыць свайго земляка 20-гадовага тэнісіста Густава Куэртэна за тое, што ён стаў першым бразільцам, які перамог у турніры «Вялікага Шлема»: у чэрвені ён стаў чэмпіёнам адкрытага першынства Францыі.

А вось у Кубку «Вялікага Шлема», які разыгрываецца цяпер у Мюнхене, Куэртэн прайграў у першым жа матчы чэху Пятру Корду. Першая ракетка свету Піт Сампрас (ЗША) перамог іспанца Фелікса Мантылью, швед Юнас Б'ёркман — знакамітага немца Барыса Бэкера, расіянін Яўген Кафельнікаў — іспанца Серхі Бругеру, аўстраліец Патрык Рафтэр — аўстрыйца Томаса Мустэра. Прызавы фонд спаборніцтваў — 6,5 мільёна долараў.

ХІЛУ — МНОГА, ДЖОРДАНУ — БОЛЕЙ

80 мільёнаў долараў за 7 гадоў — такі рэкламны кантракт аднаго з лепшых баскетбалістаў *NBA* Гранта Хіла з «Дэтройт Пістанз» з італьянскай фірмай «Філа», якая выпускае спартовыя тавары. Гэта, аднак, не рэкорд: баскетбаліст № 1 Майкл Джордан за год атрымлівае па рэкламных паслугах 20 мільёнаў долараў.

МЕДАЛЬ ВЫРАТОЎВАЕ ЖЫЦЦЁ

На Алімпійскіх гульнях 1972 года аўстралійка Рэлен Бойл заваявала срэбныя ўзнагароды ў бегу на 100 і 200 метраў. Цяпер яна цяжка захварэла, і ёй патрабуецца дарагая аперацыя. Каб сабраць грошы, Бойл выставіла на продаж алімпійскія кругляшы. Знайшоўся таўстасум, які заплаціў за іх 105 тысяч долараў. А можа гэта форма добрачыннасці?

САШУРЫН УЖО ЗДАРОВЫ

Два месяцы таму невядомыя ўварваліся ў кватэру двухразовага чэмпіёна свету па біятлоне Вадзіма Сашурына, збілі яго, звязалі і абрабавалі. Каля месяца Вадзім лячыўся і толькі потым прыступіў да трэніровак. На днях ён выйграў кросавы бег на кантрольных стартах беларускай зборнай, а затым у складзе каманды адправіўся на чэмпіянат свету па летнім біятлоне.

Сямён ПЛОЦ

Каталіцкая царква праводзіць Алімпіяду

У 2000 годзе ў Рыме пад эгідай каталіцкай царквы пройдуць неафіцыйныя Алімпійскія гульні, прымеркаваныя да пачатку новага тысягоддзя. Гульні не трэба разглядаць як помсту Рыма за пройгрыш у конкурсе на правядзенне чарговых Алімпійскіх гульняў 2004 года, у якіх італьянская сталіца саступіла Афінам, заявіў старшыня Нацыянальнага Алімпійскага камітэта Марыё Пескантэ. Па яго словах, прадугледжваецца толькі правядзенне спаборніцтваў, у якіх прымуць удзел лепшыя атлеты з усяго свету. Як вядома, афіцыйныя Алімпійскія гульні 2000-га года пройдуць у Сіднеі.

Аднак наглядальнікі бачаць у гэтай ініцыятыве і пэўную некарэктнасць: праводзіць Гульні — справа добрая, але наўрад ці правільна прысвойваць ім назву Алімпійскіх, няхай і неафіцыйных.

Футбол

Пакаранне праз гады

ІСПАНІЯ Ў ФІНАЛЕ

Зборная Іспаніі выйграла ў Браціславе ў зборнай Славакіі — 2:1 і стала 14-м фіналістам чэмпіянату свету-98.

Нацыянальная каманда Грузіі перамагла зборную Малдовы на яе полі — 1:0 і займае 3-е месца ў 2-й еўрапейскай групе пасля каманд Англіі і Італіі.

СКОНЧЫЦЦА СВЕТ, ПАЧНЕЦЦА ЕЎРОПА

Для беларускіх футбалістаў чэмпіянат свету-98 скончыцца ў кастрычніку 97-га. А ўжо 18 студзеня новага года ў бельгійскім Генце пройдзе жараб'ёўка чэмпіянату Еўропы 2000 года, фінал якога ўпершыню адбудзецца адразу ў двух краінах — Бельгіі і Галандыі.

ВІНАВАТЫЯ АДНЫ, ПАКАРАНЫЯ ДРУГІЯ

Футбалісты знакамітага бельгійскага клуба «Андэрлехт» дыскваліфікаваныя на год выступленняў у еўрапейскіх кубкавых турнірах.

Рэч у тым, што ў сезоне 1983/84 гадоў пасля паражэння ў гасцях ад англійскага клуба «Нотынгем форэст» (0:2) «Андэрлехт» выйграў дома — 3:0, як цяпер высветлілася, не без дапамогі арбітра. Пакаранне прыйшло да бельгійцаў амаль праз паўтара дзесяцігоддзя. Склад каманды, ды і кіраўніцтва клуба амаль поўнасцю змяніліся. Тым не меньш карнае рашэнне прынятае.

ЧЭМПІЯНАТ КРАІНЫ: РУБКА ЗА БРОНЗУ

Матчы 21-га тура: *«Атака» (Мінск) — «Белшына» (Бабруйск) — 0:3. «Нафтан-Дэвон» (Наваполацк) — «Дынама» (Мінск) — 2:3. «Лакаматыў-96» (Віцебск) — «Дынама-93» (Мінск) — 0:0. «Маладзечна» — МВКЦ (Мазыр) — 0:2. «Днепр» (Магілёў) — «Трансмаш» (Магілёў) — 2:0. «Тарпеда» (Мінск) — «Камунальнік» (Слонім) — 5:2. «Шахцёр» (Салігорск) — «Нёман» (Гродна) — 1:2.*

Гульня «Дынама» (Брэст) — «Тарпеда-Кадзіна» (Магілёў) адбылася ўвечары ў чацвер, пасля здачы нумара ў набор. Пасля вышэйназваных матчаў абвастрылася барацьба за бронзавыя медалі: *1. «Белшына» — 53 ачкі. 2. «Дынама» (Мінск) — 48. 3. «Лакаматыў-96» — 43. 4. «Дынама-93» — 42. 5. МВКЦ — 39. 6. «Днепр» — 37.*

Сямён ПЛОЦ

У наступны чацвер «Белшына» гуляе з «Лакаматывам». Едзем у Маскву падтрымаць нашых!

Транспарт — аўтобус **(15 у.а.).**

Кантактны тэл. у Мінску: **223-44-37.**

Стэлаж гандлёвы

Тэл. (017) 210-02-53

НОВАЯ УСЛУГА !

Изготовление эксклюзивных фотообоев по фотографии или макету клиента (единичные экземпляры)

Тел.(017) 210-02-53

Сумная статыстыка

Смяротнасць у Магілёўскай вобласці за апошняе паўгоддзе была амаль у два разы вышэйшая за нараджальнасць.

Пра гэта паведаміла абласное ўпраўленне статыстыкі. Паводле ягонай зводкі, за студзень—чэрвень 1997 года нарадзілася больш за 6.500 чалавек, а памёрла амаль 12.000.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

Самазабойцаў з кожным годам больш

Пагражальнымі тэмпамі расце ў Віцебскай вобласці колькасць самазабойстваў — штогод, у сярэднім, на 10 працэнтаў.

Сёлета тых, каго ўрачам альбо сваякам не ўдалося вярнуць да жыцця — каля пяцісот чалавек. Статыстыка ж «няўдалых» выпадкаў суіцыду наогул не рэгіструецца. 80% працэнтаў самазабойцаў — мужчыны. Тыпова «мужчынская» форма суіцыду — павешанне, «жаночая» — падзенне з вышыні.

Даследаваннем асноўных прычын і матываў самазабойстваў займуцца ствараемыя ў вобласці спецыяльныя камісіі з псіхолагаў, сацыяльных работнікаў і супрацоўнікаў праваахоўных органаў. Аднак, відавочна, што асноўная прычына росту колькасці самазабойцаў — зніжэнне якасці жыцця.

Камерсант вырабляў кулямёты

Як паведамілі ў прэс-службе міністэрства ўнутраных справаў, у Віцебску пры спробе збыту самаробнага пісталета-кулямёта затрыманы намеснік дырэктара адной фірмы горада.

Устаноўлена, што на працягу 1996-1997 гадоў ён займаўся вырабам і збытам наразной агнястрэльнай зброі. Пры правядзенні вобыску ў камерсанта было знойдзена і канфіскавана 5 ствалоў, шэраг дэталяў для вырабу пісталетаў-кулямётаў і 48 патронаў калібра 9 мм. Вядзецца следства.

«Алеся» дапамагла знайсці тэрарыстку

У мінулы аўторак у Брэсце па тэлефоне 02 пазваніла невядомая і паведаміла, што ў будынак сярэдняй школы № 30 закладзеная выбуховае прыстасаванне.

Як паведамілі ў прэс-службе МУС, з дапамогай нядаўна ўведзенай у дзеянне ў Брэсце шматмэтавай сістэмы «Алеся-КОРЗ» (яна дазваляе, апрача іншага, аператыўна рэагаваць на падобныя сігналы) супрацоўнікі праваахоўных органаў устанавілі, што ў міліцыю званіла вучаніца чацвёртага класа гэтай школы, якая хацела сарваць заняткі.

БелаПАН

Даты і лёсы

26 верасня

1655. Маскоўскае войска на чале з князем Валконскім спаліла Пінск.

1687. У Афінах падчас аблогі венецыянскім войскам Акропаля, дзе ўмацаваліся туркі, быў моцна пашкоджаны Парфянон — шэдэўр антычнай архітэктуры, пабудаваны ў 432 г. да н.э. Гэты мармуровы храм у дарычным стылі, здаецца сіметрычным, але насамрэч не мае ніводнай прамой або паралельнай лініі. Туркі захоўвалі ў ім порах, у які і трапіла ядро з венецыянскай гарматы. У выніку выбуху Парфянон страціў дах і частку сценаў, але ягоныя руіны і сёння ўражваюць сваёй веліччу. Некаторыя сцвярджаюць, што Палац прафсаюзаў на Цэнтральнай плошчы ў Мінску нечым нагадвае Парфянон.

1887. Амерыканец Эміль Берлінер запатэнтаваў грамафон. У гэты ж дзень нарадзіўся англійскі вынаходнік сэр Барыс Ўоліс, які прыдумаў «скокавую бомбу». У часе Другой сусветнай вайны англічане з яе дапамогай разбурылі некалькі дамбаў у акупаванай немцамі Галандыі.

1907. Брытанская калонія Новая Зеландыя атрымала статус дамініёна — фактычна незалежнасць.

1937. У выніку аўтакатастрофы загінула славутая амерыканская блюзавая спявачка Бэсі Сміт. Газеты пісалі, што яе можна было б ўратаваць, калі б яна не была чорнай. Бэсі сышла крывёю на ўзбочыне дарогі, ніводзін белы кіроўца не спыніўся.

1937. Нарадзіўся былы міністр фінансаў і прэм'ер-міністр СССР, удзельнік ГКЧП Валянцін Паўлаў, які запомніўся «паўлаўскай грашовай рэформай» (абменам 50- і 100-рублёвых банкнотаў) і агульным падвышэннем коштаў, пасля чаго пачаліся масавыя страйкі.

27 верасня

1825. У Англіі пачаліся першыя ў свеце пасажырскія перавозкі на чыгунцы паміж Стоктанам і Дарлінгтонам. Хуткасць паравоза *Active* з 32 вагонамі дасягала 10 міляў (каля 15 км) у гадзіну.

1892. У Сьера-Мадрэ, штат Каліфорнія, пасадзілі гліцынію, якая сёння з'яўляецца самай вялікай у свеце квітучай раслінай. Яе галіны маюць у даўжыню амаль 160 м. Па ацэнках, гліцынія важыць 230 тонаў і штогод дае каля 1,5 млн. кветак.

1897. У Мінску нарадзілася вядомая руская спявачка і збіральніца народных песень Ірма Яўнзем.

1917. Памёр амаль сляпым выдатны французскі мастак Эдгар Дэга, які ў апошні гады ўжо не мог маляваць і ляпіў навобмацак невялічкія скульптуры. У адрозненне ад ягоных сяброў-імпрэсіяністаў, ён ніколі не працаваў на пленэры, а пісаў толькі па памяці і ўяўленні. Аднойчы Дэга нават пажартаваў, што калі б ён быў міністрам, то трымаў бы ў ваколіцах Парыжа спецыяльную брыгаду жандараў, якія б не давалі мастакам працаваць на прыродзе, бо «карціна не павінна быць копіяй натуры».

1922. Следам за правалам грэка-французскай інтэрвенцыі ў Турцыю кароль Грэцыі Канстанцін адрокся ад трону.

1947. На народзе прадстаўнікоў кампартый 9 еўрапейскіх краінаў у Польшчы быў створаны Камінфарм (Інфармацыйнае бюро камуністычных і рабочых партый) на чале са Ждановым — своеасаблівы абноўлены Камінтэрн (той быў скасаваны ў 1943 г.). Камінфарм існаваў да 1956 г. — усхваляў савецкую мадэль і «геніяльнага» Сталіна, ганіў амерыканскіх імперыялістаў і «здрадніка» Ёсіфа Броз Ціта.

28 верасня

У Чэхіі святкуюць дзень святога Вацлава, нябеснага заступніка краіны. «Добры кароль Вацлаў» пачаў хрысціць чэхаў, але ў 929 г. быў забіты ўласным братам.

1769. Нарадзіўся англійскі чэмпіён па боксе «Джэнтльмен Джон» Джэксан, які здолеў надаць крываваму двубою імідж рэспектабельнага спорту і легалізаваць яго: Джэксан адкрыў у Лондане школу самаабароны для арыстакратаў. Сярод ягоных вучняў быў, між іншым, лорд Джордж Байран.

1917. У Мінску быў утвораны Паўночна-Заходні абласны камітэт РСДРП(б) на чале з 31-гадовым Аляксандрам Мясніковым. У лістападзе салдаты абралі яго галоўнакамандуючым Заходнім фронтам, а з снежня ён выконваў абавязкі Вярхоўнага галоўнакамандуючага Заходняга фронту.

1939. Фашысцкая Германія і Савецкі Саюз падпісалі дагавор аб сяброўстве і ўстанаўленні агульнай граніцы. У адпаведнасці з ім дзяржаўная мяжа праходзіла ўздоўж так званай «лініі Керзона», якая была прапанаваная краінамі Антанты яшчэ ў 1919 г. у якасці ўсходняй мяжы Польшчы і ўвогуле супадала з этнічнай мяжой паміж палякамі, беларусамі і ўкраінцамі (нагадаем, што ў склад БССР была тады ўключаная Беластоцкая вобласць).

1942. Гітлераўцы здолелі «зачыніць» Віцебскія (Суражскія) вароты — 40-кіламетровы пралом у лініі фронту паміж Вяліжам і Усвятамі, які на працягу амаль 8 месяцаў кантралявалі партызаны.

1992. У Маскве нарадзіўся новы народны абрад — ельцыніраванне. Упершыню ён быў праведзены ў гонар трэцяй гадавіны цудоўнага ўратавання Барыса Ельцына з водаў падмаскоўнай рачулкі (памятаеце інсцэніраваны «замах» на ягонае жыццё?). Сутнасць абраду: кожнаму ахвотнаму надзяюць на галаву папяровы або цэлафанавы пакет і кідаюць у фантан ля кінатэатра «Расія». Потым добраахвотніку чапляюць на грудзі «зорачку ельцынёнка» і запісваюць яго ў «жалезную ельцынскую гвардыю». Можа, і нам стварыць «лёзненскую гвардыю»?

29 верасня

1547. Нарадзіўся вялікі іспанскі пісьменнік Мігель дэ Сервантэс Саведра, аўтар бессмяротнага «Дон Кіхота» (1605). Сервантэс страціў левую руку ў марской бітве з туркамі і некалькі гадоў пражыў у турэцкім палоне. У вобразе Дон Кіхота ён, хутчэй за ўсё, увасобіў уласную радзіму, якая шмат гадоў узначальвала ваяўнічую контррэфармацыю ў Еўропе і прыйшла ў заняпад, паклаўшы ўсе сілы ў барацьбе за старыя парадкі.

1902. Памёр славуты французскі пісьменнік Эміль Заля: ён учадзеў.

1916. У выніку ўдалых спекуляцый на біржы Джон Ракфелер стаўся першым у свеце мільярдэрам.

1957. У сакрэтным горадзе «Чалябінск-40» адбылася аварыя на рэактары, што вырабляў плутоній для атамных бомбаў. Вялікая тэрыторыя была забруджана радыёнуклідамі, некалькі вёсак адсялілі, але шмат людзей жывуць (і заўчасна паміраюць) там і сёння.

Юрась БАРЫСЕВІЧ

© СВАБОДА Падпісны індэкс 63887 E-mail: edit@svaboda.minsk.by СВАБОДА ў Internet: http:\\www.gis.minsk.by Спасылка на газету СВАБОДА абавязковая Наклад 90.000 (першы завод — 35.710)
Нумар падпісаны ў друк 25.09.97 (15:00) Надрукавана на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» (г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) ЛВ № 215 Заказ 368